

Tillæg og revurdering af miljøgodkendelse

Ændring af kvægproduktion

Obbekjærvej 47, 6760 Ribe

D. 2. februar 2017

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 14/15438

Sagsansvarlig: Christian Damgaard Andersen

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLÆG OG REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
Ophævelse af vilkår	6
Vilkår for husdyrbrugets anlæg	6
Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer	10
Generelle vilkår	11
Egenkontrol	11
Uheld	12
Ophør.....	12
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	12
MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG OG AREALER.....	12
ØVRIGE FORHOLD.....	13
OFFENTLIGGØRELSE.....	13
KLAGEVEJLEDNING	13
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
INDLEDNING	15
BESKRIVELSE OG VURDERING AF ANSØGNINGEN.....	16
Husdyrbrugets beliggenhed.....	16
Dyreholdets størrelse	19
Driftsbygninger.....	19
Foder	22
Gødningsproduktion	22
Udbringningsarealer	23
Energi- og vandforbrug.....	25
Råvarer og hjælpestoffer	25
Affald	26
Spildevand/restvand	26
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	26
Lugt	26
Støj og transport	27
Støv, fluer, skadedyr og lys.....	30
Driftsforstyrrelser og uheld	30
Landskab og kulturmiljø.....	31
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	32
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	33
Nitrat til overfladevand – marine områder, vandløb og søer	38
Fosfor til overfladevand – marine områder, vandløb og søer.....	42
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	45
Nitrat til grundvand - nitratfølsomme vandindvindingsområder	46
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	47
OPHØR	51
SAMLET VURDERING	51
HØRING AF UDKAST TIL TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	51
HØRING AF UDKAST TIL REVURDERING OG TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	52
AFGØRELSE	52
BILAG 1	53
BILAG 2	59
BILAG 3	62

Indledning

Dette tillæg og revurdering af miljøgodkendelsen fra december 2009 fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrproduktionen på Obbekjærvej 47, 6760 Ribe i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Godkendelsen omfatter en ændring af husdyrproduktionen. Samtidig foretages en revurdering af tidligere meddelte godkendelse fra december 2009. Husdyrproduktionen er nærmere beskrevet i den miljøteknisk beskrivelse og vurdering, som danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til revurdering af miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 9. januar 2017 til den 30. januar 2017. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til tillægget eller revurderingen af miljøgodkendelsen.

Tillæg og revurdering af miljøgodkendelse

Esbjerg Kommune meddeler hermed tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Obbekjærvej 47, 6760 Ribe.

Tillægget til miljøgodkendelse omfatter

- Etablering af gyllebeholder på 2.764 m³ i tilknytning til eksisterende bebyggelse, som erstatter tre eksisterende gyllebeholdere på hhv. 119 m³, 119 m³ og 1.100 m³.
- Etablering af en fodersilo på 20 ton i tilknytning til eksisterende byggeri.
- Etablering af mælketank på 18.000 l i tilknytning til eksisterende kostald.
- Ændring af udspretningsarealets størrelse fra 220,32 ha ejede/forpagtede arealer og 74,98 ha aftalearealer til 185,16 ha ejede/forpagtede arealer og 4,97 ha aftalearealer og samtidig ændret afsætning af husdyrgødning.

Der sker i forhold til beskrivelserne i miljøgodkendelsen fra december 2009 ingen ændringer i dyreholdets sammensætning og praksis for fodring og indretning af stalde mv.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 stk. 3 i husdyrloven¹ og omfatter drift af husdyrbrugets anlæg samt udspretningsarealer.

Denne afgørelse er samtidig en revurdering af tidligere meddelt miljøgodkendelse fra december 2009. Reviderede vilkår meddeles efter § 39, jf. § 41 i husdyrloven.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Obbekjærvej 47, 6760 Ribe, matrikel nr. 3a, Tved, Ribe Jorder m.fl. Ejendomsnummeret er 5610316905. Bedriftens CVR nr. er 34953473 og CHR nr. er 42490 Husdyrbruget ejes og drives af Morten Bak Elmkvist, Obbekjærvej 47, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 93391.

Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug opfyldes.

Nærværende afgørelse erstatter miljøgodkendelsen fra december 2009. I forbindelse med afgørelsen fastsættes en række nye vilkår for husdyrbrugets drift. Desuden ophæves en række af de eksisterende vilkår i miljøgodkendelsen fra december 2009.

En oversigt over hvilke vilkår fra den oprindelige godkendelse, der forsat er gældende/opdateret, og hvilke vilkår der er ophævet, kan ses i bilag 1.

Med hjemmel § 39, jf. § 41 i Lov om miljøgodkendelsen m.v. af husdyrbrug meddeler Esbjerg Kommune i denne afgørelse påbud om vilkår for drift af husdyrbruget.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

- Vilkår mærket med "A" er meddelt i medfør af godkendelse efter husdyrlovens § 12, stk. 3.
- Vilkår mærket med "B" er meddelt som påbud efter § 39, jf. § 41 i husdyrloven.
- Vilkår mærket med "C" er vilkår, der er videreført fra den tidligere miljøgodkendelsen fra december 2009. Der kan være foretaget mindre redaktionelle ændringer i den oprindelige ordlyd af vilkåret.

Der stilles følgende vilkår til hhv. husdyrbrugets anlæg, husdyrbrugets arealer, samt generelle vilkår for husdyrbruget.

Ophævelse af vilkår

1. (A) Vilkår 5, 44 og 45 i miljøgodkendelsen fra december 2009 ophæves.
2. (B) Vilkår 7, 11, 12 (delvist), 15, 16, 22, 23, 24, 39, 40, 43, 49, 52, 53 og 54 i miljøgodkendelsen fra december 2009 ophæves.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

3. (C) Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal årsdyr	Antal produ- cerede dyr	DE	Antal måneder på græs pr. år - indenfor ud- bringningsarealet
Malkekøer, tung race. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	42		59,1	
Malkekøer, tung race. Sengestald med fast gulv, 2% hæld- ning, skrabning hver 2. time	256		359,9	
Kvier/stude tung race (24-25 mdr.). Sengestald med fast gulv, 2% hæld- ning, skrabning hver 2. time	82		49,6	3.660 t (5 mdr.)
Kvier/stude tung race (8-24 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	211		98,8	3.660 t (5 mdr.)
Kvier/stude tung race (6-8 mdr.). Dybstrøelse (hele arealet)	26		8,4	3.660 t (5 mdr.)
Småkalve, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse (hele arealet)	80		21,6	
Tyrekalve (40 - 55 kg) Dybstrøelse (hele arealet)		170	1,7	
I alt			599,0	

4. (C) Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 599,0 dyreenheder.
5. (C) I perioden maj – september må der maksimalt være 298 køer på stald.

Indretning og drift

- 6. (C) Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- 7. (C) Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.
- 8. (C) Opdræt ældre end 6 mdr. skal være mindst 5 mdr. på græs i sommerhalvåret.

Foder

- 9. (B) Totalfoderrationen (FE) til malkekøer og opdræt skal bestå af minimum 25 % græsmarksafgrøder (græs, græsensilage, hø eller grønpiller) i gennemsnit på årsbasis. Dokumentation for opfyldelse af dette vilkår skal fremgå af foderplaner, foderkontroller eller en effektivitetskontrol, og skal opbevares i 5 år.

Husdyrgødning og ensilage

- 10. (C) Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 11. (C) Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.
- 12. (C) Oplaget af kompostlignende dybstrøelse må ikke placeres på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
- 13. (C) I det omfang der opbevares ensilage i marken, skal ensilageoplaget overholde afstandskravene i husdyrlovens § 8. Oplaget må ikke placeres på arealer, der skråner ned mod vandløb. Markstakke må højst ligge samme sted i 24 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

Energi- og vandforbrug

- 14. (C) Mælkekøleanlægget skal kontrolleres en gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget skal serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for service skal kunne forevises ved tilsyn.
- 15. (B) Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Råvarer og hjælpestoffer

- 16. (C) Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

- 17. (C) Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 18. (C) Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

- 19. (C) Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
- 20. (C) Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

- 21. (B) I gangarealet i kostalden (jf. bygning 1, kort 4 i miljøgodkendelsen fra december 2009) skal der etableres faste, drænede gulve med skraber. Der skal foretages skrabninger hver 2. time. Tværgange som ikke skrubes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange. Enhver form for driftsstop af skraberen skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberen/robotskraber er drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.
- 22. (B) I eksisterende kviestald (jf. bygning 2, kort 4 i miljøgodkendelsen fra december 2009) skal der i gangarealet installeres skraber, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne. Spalteskraberne skal rengøre med et interval på minimum hver 4. time. Tværgange som ikke skrubes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

Spildevand

- 23. (C) Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
- 24. (A) Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye gyllebeholder, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Lugt

- 25. (C) Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
- 26. (C) Pumpning af gylle fra kanaler / fortank til gyllebeholder skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.
- 27. (C) Udrensning af husdyrgødning fra staldanlægget skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.

Transport

28. (C) Transport af husdyrgødning fra staldanlægget skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 22.00.

Støj

29. (C) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

30. (C) Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at førnævnte vilkår er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt. Dokumentationen skal ske under forhold, hvor husdyrbruget er i fuld normal drift.
31. (C) Dokumentationen skal ske i form af resultatet af en støjmåling udført som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984 eller af beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).)
32. (C) Målingerne eller beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

33. (C) Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

34. (C) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

35. (C) Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Lys

36. (C) For at undgå lysgener skal lyset slukkes, når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
37. (C) Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 00:00-05:00 slukkes eller sænkes til under 10 lux.

Landskabelige værdier

38. (C) Hvis der på et tidspunkt ønskes etablering af fast overdækning af den eksisterende gyllebeholder på 3.500 m³, så skal overdækningen være af et materiale i en mørk farve, f.eks. mørkegrå.
39. (C) Gyllebeholderen på 3.500 m³ i det åbne landskab (se kort 6) skal fjernes, når den ikke længere er i drift.
40. (A) Læhegnet om beholderen på 3.500 m³ (jf. kort 6) må ikke fjernes, og beplantningen skal vedligeholdes, så det giver en vedvarende, effektiv afskærmning.
41. (A) Den nye gyllebeholder på 2.764 m³ skal placeres, som det fremgår af kort 3.
42. (A) For at reducere totalhøjden af den nye gyllebeholder på 2.764 m³, så skal den graves længst mulig ned i jorden.
43. (A) De med rødt anført hegn på kort 6 skal bevares og om nødvendigt fornyes, såfremt der opstår huller i dem på over 10 m, eller de fældes.

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

44. (A) Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af kort 4 og arealtabellen i ansøgningen.
45. (A) Indenfor planperioden må bedriftens arealer maksimalt tilføres 77,1 dyreenheder i kvæggødning og 348,8 dyreenheder i afgangset husdyrgødning pr. år, svarende til i alt 425,9 DE/år.
46. (A) Hvis tilførslen af husdyrgødning til bedriftens arealer ændres (anden dyretype eller fordeling) skal der kunne forevises dokumentation for, at indholdet af næringsstoffer i den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt indeholder 42.946 kg Total-N og 8.384 kg Total-P og at den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt svarer til 425,9 DE/år.
47. (A) Der skal ved fuld produktion afsættes minimum 173,2 DE til aftalearealer og biogasanlæg som ansøgt eller til fællesanlæg, forarbejdningsanlæg eller forbrændingsanlæg.

48. (A) Der må ikke tilføres anden organisk gødning til bedriftens arealer. Dog kan der, hvis miljøgodkendelsen ikke er fuldt udnyttet, suppleres med anden organisk gødning under forudsætning af,
- at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organiske gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
 - at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.
 - at reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål er overholdt.
- Der skal indsendes dokumentation herfor i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.
49. (C) Der må på mark nr. 19-0 i en 30 meter bred bræmme langs Tange Bakker ikke udbringes husdyrgødning eller sprøjtes.

Sædskefte

50. (A) Husdyrbrugets sædskefte skal tilrettelægges så betingelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens² bilag 3 til stadighed overholdes. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises mark- og gødningsplaner som dokumentation for at vilkåret er opfyldt.

Bilag IV arter

51. (C) Der må ikke udbringes husdyrgødning i en zone nærmere end 2 m fra det beskyttede vandhul på og ved mark 12-0 og 27-0, som angivet på bilag 3.

Generelle vilkår

Egenkontrol

52. (C) Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagteriafregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 3).

Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal for malkekøer, kvier og småkalve ske som et årsgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For tyrekalveproduktionen skal opgørelsen ske ud fra antal producerede dyr pr. år.

² Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Uheld

53. (C) Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

54. (C) Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

55. Vilklårene fastsat i medfør af godkendelsen efter husdyrlovens §12 (A), skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af godkendelsen påbegyndes, med mindre der er anført en anden tidsfrist i vilkåret.
56. Revurderede vilkår (B) skal overholdes fra afgørelsens dato, med mindre der er anført en anden tidsfrist i vilkåret eller afgørelsen påklages.
57. Miljøgodkendelsen (tillægget) bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
58. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, jf. dog vilkår 57.

Retsbeskyttelse og revurdering

Vilkårene kan til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 40 stk. 2, hvis der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik, der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved revurderingen.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

Første revurdering af miljøgodkendelsen fra december 2009 er indarbejdet i nærværende afgørelse. Første revurdering af tillægget til miljøgodkendelsen skal foretages i 2025. Næste revurdering af miljøgodkendelsen fra december 2009 foretages i samme forbindelse.

Meddelelsespligt – anlæg og arealer

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt

i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Ændringer af udbringningsarealet for den kommende planperiode skal anmeldes til kommunen, senest 1. august jf. §§ 25 og 26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Kommunen vurderer hvorvidt de nye arealer er mere sårbare. Kommunens tilkendegivelse gives inden 1. oktober, hvorefter anmeldelsen evt. kan trækkes tilbage, eller der kan fremsendes en ny. En ny anmeldelse skal i givet fald være kommunen i hænde senest 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser imod de nye arealer meddeles det inden 31. december.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Driften af § 3-beskyttede arealer må ikke ændres eller intensiveres i forhold til hvordan driften var før 1992. Dette betyder blandt andet, at arealerne ikke må gødes hyppigere eller få mere gødning, end tilfældet har været før 1992.

Hvis driften af de arealer der ligger i internationale naturbeskyttelsesområder ønskes ændret, er der pligt til at anmelde dette til kommunen, såfremt aktiviteterne er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19b (Lov nr. 749 af 21. juni 2007). Af naturbeskyttelseslovens bilag 2 fremgår hvilke aktiviteter der er anmeldepligtige. Listen over disse er tilknyttet denne godkendelse som bilag 2.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 8. februar 2017 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. husdyrlovens § 76 stk. 1.

Nye og revurderede vilkår mærket med henholdsvis "A" og "B" kan påklages. For uændrede vilkår mærket med "C" er det alene beslutningen om at disse vilkår ikke ændres, der kan påklages.

Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 8. marts 2017 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrlovens § 90.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af godkendelsen og revurdering

Ifølge husdyrloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Natur- og Miljøklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse.

En klage over revurderingen har opsættende virkning for nye og ændrede vilkår, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

I alle tilfælde vil det vil være Natur- og Miljøklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Obbekjærvej 47, 6760 Ribe har søgt om at opføre et nyt opbevaringsanlæg for gylle, en mælketank, en kornsilo samt ændre arealet til udspredding af husdyrgødning. Denne miljøtekniske beskrivelse indeholder en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ændring og drift af husdyrbruget giver anledning til.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, danner tilsvarende baggrund for revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse fra december 2009. Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering. Den første revurdering skal sker 8 år efter godkendelsen er meddelt. I forbindelse med ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse har ansøger samtidig ønsket at miljøgodkendelsen fra december 2009 tages op til revurdering. Dette sker således frivilligt og med ansøgers samtykke bortfalder tilbageværende retsbeskyttelse.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelses-handling, men kan i stedet betragtes som et supplement til den eksisterende miljøgodkendelse. Hovedformålet er at vurdere, om beskyttelsen af miljøet gennem de stillede vilkår i miljøgodkendelsen fortsat er tilstrækkeligt eller om det er nødvendigt at ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling.

Kommunes afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene.

Kommunen kan meddele påbud hvis:

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourcerforbrug

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse og vejledning³. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsnære påvirkninger (lugt, støj mm), dels i forhold til de naturmæssige forhold (natur, vandmiljø mm.).

³ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015) med senere ændringer; bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 med senere ændringer samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Beskrivelse og vurdering af ansøgningen

Morten Elmkvist ønsker at opføre en ny gyllebeholder på 2.764 m³ på Obbekjærvej 47, 6760 Ribe som erstatning for tre eksisterende beholdere på hhv. 119 m³, 119 m³ og 1.100 m³, der rives ned. Derudover lovliggøres en opført en mæketank på 18.000 L og en kornsilo på 20 tons. Samtidig ændres størrelsen af arealet, der er til rådighed til udspreddning af husdyrgødning fra 220,32 ha ejede/forpagtede arealer og 74,98 ha aftalearealer til 185,16 ha ejede/forpagtede arealer og 4,97 ha aftalearealer og afsætningen af husdyrgødning ændres.

På vegne af ansøger har Jysk Landbrugsrådgivning den 8. november 2016 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse og revurdering via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema (nr. 93391 version 3) er indsendt den 8. november 2016.

Ansøger ejer udover Obbekjærvej 47 fem bygningsløse ejendomme. Der er dermed kun anlæg og opstaldning af dyr på Obbekjærvej 47.

Tidligere godkendelser

Esbjerg Kommune har december 2009 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen fra 318,8 DE til 492,3 DE. Godkendelsen er udnyttet. Nærværende miljøgodkendelse meddeles således som et tillæg til denne miljøgodkendelse.

Af § 26 i husdyrloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. I ansøgningen om udvidelse er nudrift således angivet til 385,0 DE (svarende 318,8 DE efter gældende DE-beregning i 2009), således at alle beregninger og vurderinger af miljøforhold medtager alle udvidelser siden januar 2008.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område nr. 40-070-280 "Landområde mellem Odderenge og Tved Gammelvej" i Esbjerg Kommuneplan 2014-2026. Området er udlagt til jordbrugsområde. Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Gyllebeholderen opføres ca. 225 m fra eksisterende byzoneområde (Ribe) samt 160 m fra lokalplanområde i landzone, der er udlagt til bl.a. boligformål (lokalplan nr. 02.15. Ribe By Nordøst. Klostermarken 2. etape).

Nærmeste nabobeboelse i forhold til den nye gyllebeholder, Tved Gammelvej 1, ligger med en afstand på ca. 157 m.

Afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel 1. Afstanden er målt fra den ny gyllebeholder.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	157 m	Til beboelse på Tved Gammelvej 1	50 m
Lokalplanområde	160 m	Til lokalplan nr. 02.15	50 m
Byzoneområder	225 m	Eksisterende byzoneområde (Ribe)	50 m
Sommerhusområde	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	115 m	Til naboskel syd for Obbekjærvej	30 m
Beboelse på samme ejendom	68 m		15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	83 m	Til DGU nr. 140.0464 (markvanding)	25 m

Vandløb	> 100 m	Ingen i nærheden	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	> 15 m	Ingen i nærheden	15 m
Sø	> 100 m	Ingen i nærheden	15 m/100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	114 m	Obbekjærvej	15 m
Naturområde omfattet af §7 i husdyrloven	> 10 m	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- § 6: Afstande til nabobeboelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde samt områder i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål.
- § 7: Forbudszone for etablering, udvidelse eller ændring indenfor 10 m fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej, levnedsmiddelvirkksomhed, naboskel og egen beboelse.

Husdyrbruget ligger mindre en 300 m fra byzone (Ribe). Dermed er husdyrbruget omfattet af § 20 i husdyrloven. Det betyder, at ved vurdering af ansøgningen skal det sikres, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses. Vurdering af evt. gener for omboende fremgår af den miljøtekniske beskrivelses og vurdering.

Dyreholdets størrelse

Det tidligere og nuværende lovlige dyrehold fremgår af tabel 2.

Staldsystem	2008		Eksisterende	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			42	59,1
Malkekøer, tung race. Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	210	295,3	256	359,9
Kvier/stude tung race (6 mdr. til kælvning). Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time			82	49,6
Kvier/stude tung race (6 mdr. til kælvning). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	160	76,2	211	98,8
Kvier/stude tung race (6 mdr. til kælvning). Dybstrøelse (hele arealet)			26	8,4
Småkalve, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse (hele arealet)	50	13,5	80	21,6
Tyrekalve (40 – 55 kg) Dybstrøelse (hele arealet)			170	1,7
I alt		385,0		599,0

Tabel 2: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse om erhvervs mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK. nr. 1318 af 26.11.2015).

Den nuværende tilladte produktion er uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra december 2009, men antallet af dyreenheder er ændret pga. ændrede dyreenhedsberegninger. Vilkår 1 i miljøgodkendelsen fra december 2009 erstattes som følge heraf med et nyt opdateret vilkår.

Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere vurdering af, om der har været kontinuitetsbrud i husdyrproduktionen og om der hermed er sket delvis bortfald af produktionsretten. Hvis en godkendelse ikke har været delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen som ikke har været udnyttet⁴. Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke har været kontinuitetsbrud i produktionen.

Dyreenhedsberegningerne ændrer sig løbende, og derfor er opgørelsen af antal dyreenheder i miljøgodkendelsen fra december 2009 ikke identisk med opgørelsen i tabel 2. For at præcisere den lovlige husdyrproduktion opdateres eksisterende vilkår om husdyrbrugets maksimale produktion og i hvilket omfang produktionen kan tillades at variere. Eksisterende vilkår om at føre egenkontrol med den til enhver tid gældende produktion er fortsat gældende.

Driftsbygninger

På husdyrbruget er der de bygninger, der fremgår af tabel 3 og kort 2.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang	Staldsystem
1	Køer og højdrægtige kvier	3.427 m ²	Senge m. fast drænet gulv og skrabning hver 2. time Kælvningsbøks - dybstrøelse
2	Kvier	1.480 m ²	Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl, ringkanal) og skrabning hver 4. time
3	Kalve og kvier. Opbevaring af strøelse	630 m ²	Dybstrøelse

⁴ §33 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr.868 af 3. juli 2015) med senere ændringer.

4	Småkalve	1.740 m ²	Område til bl.a. placering af kalvehytter
5	Råvarer	650 m ²	
6	Tidl. kviestald	150 m ²	
7	Maskinhus	448 m ²	
8	Gl. ristestald	386 m ²	Nedrevet
9	Garage	420 m ²	
10	Stuehus		
11	Plansiloer	1.656 m ²	
12	Plansiloer	480 m ²	
13	Korn – gastæt silo (ny)	20 m ³	Fra 2014 (højde 6 m)
14	Foder – gastæt silo (ny placering)	22 m ³	Fra 2008 (højde 7 m)
15	Halmfyr	5 m ²	
16	Gyllebeholder (nedrives)	119 m ³	Fra år 1970
17	Fortank (nedrives)	119 m ³	Fra år 1991
18	Gyllebeholder (nedrives)	1.100 m ³	Fra år 1980
19	Gyllebeholder	1.481 m ³	Fra år 1991
20	Gyllebeholder	3.500 m ³	
21	Samlebrønd til overfladevand	40 m ³	
22	Randbelægning	80 m ²	
23	Fortank		
24	Teknikrum	1.325 m ²	
25	Vaskeplads	150 m ²	
26	Gl. kalvestald	220 m ²	Nedrevet
27	Mælketank (ny)	18.000 l	Fra 2008 (højde 4 m)

Tabel 3. Bygningsforklaring til kort 2.

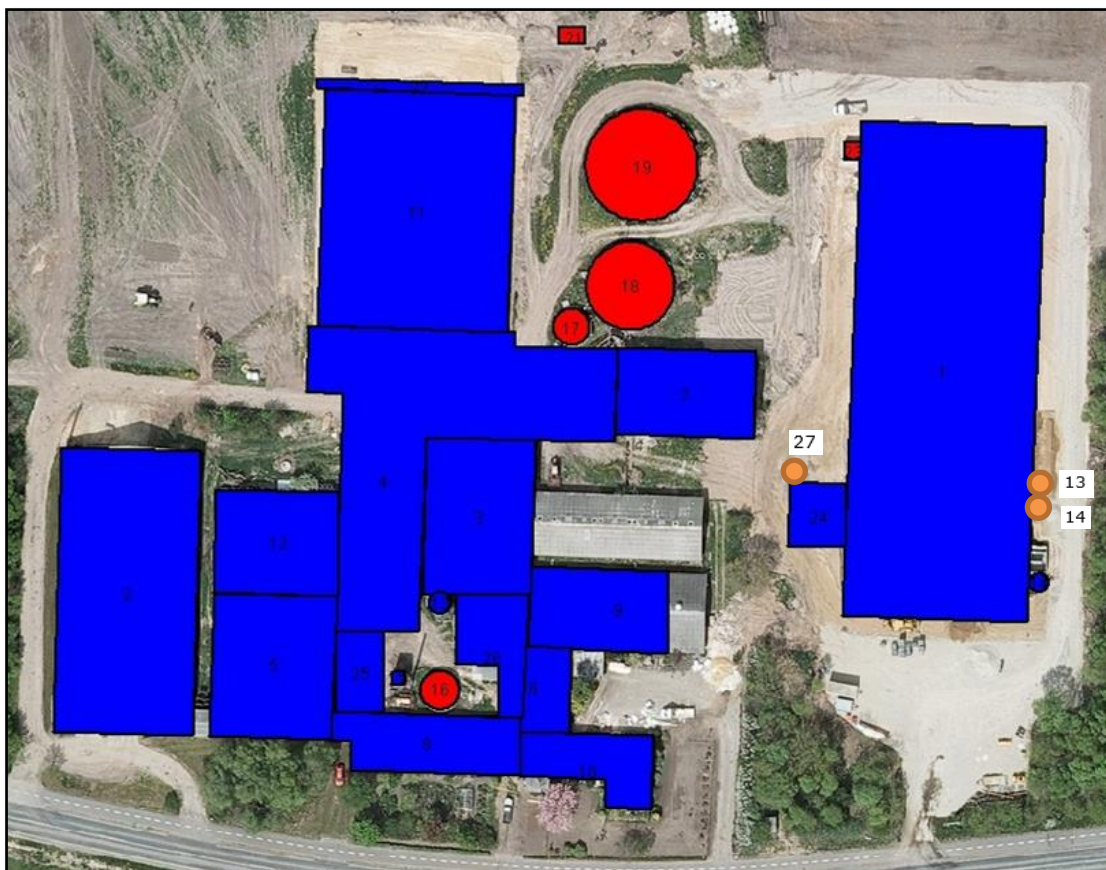
Ansøger har i 2008 opført en udendørs mælketank på 18.000 l med en højde på ca. 4 m ved teknikrummet. Da tanken ikke er omfattet af miljøgodkendelsen fra december 2009 er den angivet som ny i tabel 3.

Desuden er der 2008 opført en gastæt fodersilo på 22 tons med en højde på 7 m øst for kostalden, som i forhold til placeringen i miljøgodkendelsen fra december 2009 er placeret ca. 13 m længere mod nord. Efterfølgende er der i 2014 opført en ny 20 tons gastæt silo med en højde på 6 m på samme placering.

Mælketanken og fodersiloernes placering fremgår af kort 2 sammen med de øvrige eksisterende bygninger.

Der er ansøgt om opførelse af en gyllebeholder på 2.764 m³ (4,5 m høje betonelementer og diameter på 27 m), der erstatter tre eksisterende gyllebeholdere på hhv. 119 m³, 119 m³ og 1.100 m³ som nedrives.

Den nye beholder placeres umiddelbart øst for beholderen på 1.100 m³, og den nye beholder forsynes med tæt overdækning, dvs. naturligt flydelag. Gyllebeholderen, der erstatter de eksisterende beholdere, fremgår af kort 3.

Kort 2. Situationsplan.

Kort 3: Placering af ny gyllebeholder.

Foder

Ansøger har i 2008 opført en udendørs mælketank på 18.000 l med en højde på ca. 4 m ved teknikrummet. Tanken ikke er omfattet af miljøgodkendelsen fra december 2009 og betragtes således som en nyetablering.

Desuden er der 2008 opført en gastæt fodersilo på 22 tons med en højde på 7 m øst for kostalden, som i forhold til placeringen i miljøgodkendelsen fra december 2009 er placeret ca. 13 m længere mod nord.

Efterfølgende er der i 2014 opført en ny 20 tons gastæt silo med en højde på 6 m på samme placering.

Der ændres ikke på husdyrbrugets praksis med hensyn til håndtering og opbevaring af foder i forhold til beskrivelserne i miljøgodkendelsen fra december 2009.

I miljøgodkendelsen fra december 2009 er der stillet vilkår til opbevaring af ensilage i markstak, så omgivelserne ikke bliver generet og vandmiljøet beskyttes mod nedsivning med ensilagesaft. Dette vilkår gælder fortsat. Der stilles ingen nye eller ændrede vilkår.

Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen er oplyst i ansøgningen og fremgår af tabel 4.

	Mængder	Opbevaringsanlæg
Flydende husdyrgødning	11.897 m ³	Gyllebeholder på 1.481 m ³ . Gyllebeholder på 3.500 m ³ . Gyllebeholder på 2.764 m ³ . Kanaler på 1.450 m ³ .
Dybstrøelse	221 t	Markstak

Tabel 4: Opbevaringskapacitet. Gødningsproduktionen er beregnet ud fra, at kvierne er udegående 5 mdr. pr. år.

Mængden af flydende husdyrgødning er inklusiv drikkevandsspild og andet spildvand/restvand, der ledes til gyllebeholderen.

Overfladevandet fra de små plansiloer, fra vaskepladsen samt det befæstede areal mellem plansiloer ledes til gyllebeholderne og udgør tilsammen ca. 1.666 m³ pr. år. Gødningsproduktionen er beregnet ud fra at kvierne er udegående i sommerhalvåret (5. mdr. pr. år).

Alt produceret husdyrgødning, der ikke afsættes ved afgræsning eller til Obbekjærvej 42, afsættes til Ribe Biogas A/S, hvoraf størstedelen modtages retur som afgangsbiomasse til opbevaring og udspredding.

Blandingen af halm og gødning fra småkalve og kælvningsbokse bruges dels til flydelag på gyllebeholdere og dels til opblanding med dybstrøelse. Komposteret dybstrøelse opbevares i markstak. Der køres komposteret dybstrøelse i markstak hver 3-4 mdr.

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning svarer til 9,3 måneder, mens opbevaringskapaciteten for fast husdyrgødning er meget større, idet gødningen opbevares i markstak. Dermed vurderes husdyrgødningsbekendtgørelsens⁵ krav til opbevaringskapacitet at være opfyldt.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog.

Der er i miljøgodkendelsen fra december 2009 stillet vilkår om at opbevaring af komposteret dybstrøelse skal ske i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning fra 2004 eller senere udgave, og at der skal føres registreringer over tidspunkt og placering af markstakke. Der er ligeledes stillet vilkår om, at komposteret dybstrøelse ikke må placeres på arealer, der skråner ned mod vandløb. Esbjerg Kommune ophæver disse vilkår, idet de vurderes at være omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Øvrige eksisterende vilkår om opbevaring og håndtering af husdyrgødning fastholdes.

Udbringningsarealer

I ansøgningen indgår 185,16 ha ejet og forpagtet areal samt 4,97 ha aftalearealer. I miljøgodkendelsen fra december 2009 indgik der 220,32 ha ejet og forpagtet areal samt 74,8 ha aftalearealer.

Nye udspretningsarealer i forhold til miljøgodkendelsen fra december 2009 er mark 40-0a, 40-0b, 42-0, 43-0, 43-1 og 44-0.

Følgende ejede og forpagtede arealer udgør: 4-0, 5-0, 6-0, 20-0, 21-0 (delvist), 22-0 (delvist), 22-2 (delvist) 23-0 (delvist), 24-0 (delvist), 25-0, 38-0, 42-0, 42-1, 42-2, 43-0, 62-0, 63-0, 64-0, 64-1, 65.

Følgende aftalearealer udgør: 1, 2, 3, 4, 4.1, 6, 6.1, 7, 8, 9, 10, 11, 11.1, 12, 14, 15, 16, 17, 22, 26, 27, 28, 29.

De 4,97 ha aftalearealer udgør en del af de aftalearealer, der er vurderet i miljøgodkendelsen fra december 2009. Heraf fremgår det, at aftalearealerne ikke er omfattet af § 16 godkendelse efter husdyrloven, idet arealerne ikke er beliggende inden for nitratfølsomt indvindingsområde samt nitrat- eller fosforklasser. De tilbageværende 4,97 ha modtager i ansøgt drift en uændret mængde husdyrgødning svarende til 1,4 DE. Da gødningstrykket samt kg N ab lager ikke øges fra nudrift til ansøgt drift har Esbjerg Kommune ikke foretaget nogen ny vurdering af aftalearealer.

Beliggenheden af husdyrbrugets arealer fremgår af kort 4.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1324 af 15.11.2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Kort 4: Udbringningsarealer (grøn er ejet/forpagtet areal og rød er aftaleareal).

Miljølovgivningen stiller krav om et bestemt forhold mellem den mængde husdyrgødning, der udbringes, og det areal, der er til rådighed for udbringningen (harmoniareal).

Mængden af husdyrgødning, der skal udbringes og størrelsen af det areal, der er til rådighed for udbringningen, fremgår af tabel 5.

	Antal DE
Husdyrgødning ansøgt produktion	599,0
Husdyrgødning modtaget: - Husdyrgødning modtaget fra anden ejendom på samme bedrift - Husdyrgødning modtaget fra andre bedrifter - Antal DE retur fra biogasanlæg (afgasset gylle)	- - 348,75
Husdyrgødning afsat - Husdyrgødning afsat til aftalearealer (Obbekjærvej 42) - Afsat ved afgræsning uden for udspretningsarealet - Antal DE leveret til biogasanlæg	6,72 - 515,21
Antal DE i alt til udbringning på harmoniareal	425,9
	Ha
Ejet og forpagtet areal	185,16

Aftaleareal	4,97
Udbringningsareal i alt	190,13

Tabel 5: Oversigt over DE til udbringning

På en landbrugsbedrift med kvæg må husdyrgødning fra husdyrproduktion på egen bedrift, udbringes i en mængde svarende til 2,3 DE/ha på egne og forpagtede arealer. Dette er under forudsætning af, at betingelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 3 overholdes. På aftalearealer må husdyrgødningen udbringes i en mængde svarende til 1,4 DE/ha.

Husdyrgødning, der udbringes på egne/forpagtede arealer, svarende til i alt 425,9 DE, må således udbringes med 2,30 DE/ha, dvs. det nødvendige harmoniareal svarer til 185,16 ha egne/forpagtede arealer.

Husdyrgødning, der udbringes på aftalearealer, svarende til i alt 6,72 DE må udbringes med 1,4 DE/ha, dvs. det nødvendige harmoniareal svarer til 4,8 ha aftalearealer.

Bedriften råder over 185,16 ha egne og forpagtede arealer samt 4,97 ha aftalearealer. Harmonikravet er således overholdt.

NaturErhvervstyrelsen er tilsynsmyndighed på harmoniforhold.

Der stilles vilkår til mængden af husdyrgødning der må tildeles på udbringningsarealerne samt maksimalt tilførsel af kvælstof og fosfor til arealerne.

Der stilles ligeledes vilkår om afsætning af husdyrgødning til aftalearealer og biogasanlæg eller lign.

Der er i miljøgodkendelsen fra december 2009 stillet vilkår til, hvilke arealer der må udbringes husdyrgødning på. Dette vilkår erstattes af et tilsvarende vilkår om, at der kun må udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af kort 4.

Energi- og vandforbrug.

Ændringerne på husdyrbruget vurderes ikke at give anledning til et øget vand- og energiforbrug.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2009 stillet vilkår om, at der skal foretages en kvartalsvis registrering af vand- og energiforbruget med baggrund i anvendelse af BAT. Esbjerg Kommune erstatter dette vilkår med et nyt, så der fremover kun skal foretages én årlig registrering heraf, se BAT-afsnittet.

Der stilles ikke øvrige nye eller ændrede vilkår.

Råvarer og hjælpestoffer

Ændringerne på husdyrbruget vurderes ikke at give anledning til et øget forbrug af råvarer og hjælpestoffer. Dette hænger sammen med at transport af husdyrgødning varetages af maskinstation.

Der ændres ikke på husdyrbrugets praksis med hensyn til opbevaring af dieselolie og pesticider i forhold til miljøgodkendelsen fra december 2009.

Vilkår 16 i miljøgodkendelsen fra december 2009 ophæves, da drift af olietanke er omfattet af generel lovgivning.

Der er i miljøgodkendelsen fra december 2009 stillet vilkår om, at håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier ikke må give anledning til spild med deraf følgende risiko for forurening til følge. Desuden er der vilkår om, at tankning skal foregå på en fast plads, således det kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord og vand. Disse vilkår er fortsat gældende.

Der stilles ingen nye vilkår.

Affald

Husdyrbrugets affaldstyper- og mængder vurderes ikke at ændre sig som følge af ændringerne på husdyrbruget.

Esbjerg Kommune foretager opdatering af vilkår 19, 20 og 21 om opbevaring og bortskaffelse af affald, så vilkårene er i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativ.

Spildevand/restvand

Ændringerne på husdyrbruget vurderes ikke at give anledning til ændrede forhold omkring afledning af spildevand og overfladevand på husdyrbruget.

Esbjerg Kommune stiller vilkår om, at der senest 1 måned efter byggeriet er afsluttet skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den ny gyllebeholder.

Der stilles ikke øvrige nye eller ændrede vilkår.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Påvirkning af den omgivende natur og vandmiljøet behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne - naturmæssige forhold.

Lugt

Der opføres ved det ansøgte projekt en ny gyllebeholder med 2.764 m³ opbevaringskapacitet, som erstatning for tre eksisterende beholdere.

Der pumpes gylle uændret fra staldene ca. en gang om ugen. I ansøgt drift afhentes biogasselskabet gylle ca. en gang om ugen og samtidig bliver der leveret biogasgylle til gylletankene. Ansøger oplyser, at der holdes et tørt flydelag på gyllen, bl.a. ved tilførsel af halm.

Ved udkørsel er det oftest ikke nødvendigt at oprøre gyllen i tankene, idet det er biogasgylle, der opbevares heri. Hvis det er nødvendigt, sker det kun den ene gang om året.

Dette projekt, samt projektet der blev miljøgodkendt i december 2009, er omfattet af § 20 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. da anlægget ligger mindre end 300 m fra samlet bebyggelse, eksisterende byzone og fremtidig byzone.

For at sikre at omboende ikke generes af lugtgener fra husdyrproduktionen, har Esbjerg Kommune i miljøgodkendelsen fra december 2009 stillet vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må give anledning til lugtgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige. Pumpning af gylle fra kanaler / fortank og til gyllebeholder, samt udrensning og transport af husdyrgødning fra staldanlægget skal desuden ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00. Transport kan dog foregå indtil kl. 22.00. Esbjerg Kommune vurderer, at de eksisterende vilkår også fremadrettet er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne mod væsentlige lugtgener fra husdyrbruget.

Lugtgener i forbindelse med udbringning er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28. En del af udspretningsarealet ligger indenfor eller nærmere end 200 m fra byzone Ribe. Udbringning på disse arealer er reguleret af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om, at husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse ikke må udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrgødningsbekendtgørelsen regler er tilstrækkelige til at sikre mod uacceptable lugtgener i forbindelse med udbringning, og at det ikke relevant at stille skærpede krav til udbringningsmetode eller tidspunkt.

Lugtgener fra staldene er i forbindelse med miljøgodkendelsen fra december 2009 vurderet efter beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk. Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at husdyrbruget ikke ville give anledning til væsentlige lugtgener. Beregningsmodellen er ikke blevet ændret siden, lige som der ikke er ændret på afstanden til nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse eller byzone. Et område nord for husdyrbruget er blevet udlagt til fremtidig byzone, men da det ikke ligger nærmere husdyrbruget end eksisterende byzoneområde er afstanden til byzone/fremtidig byzone uændret. Dermed er geneafstanden for lugt til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone fortsat overholdt.

Eksisterende vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener fastholdes.

Støj og transport

Det blev på godkendelsestidspunktet i december 2009 vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige støjgener for omboende. Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer mht. stationære støjkloder og deres placering.

Erstatning af tre eksisterende gyllebeholdere med en ny gyllebeholder samt etablering af ny fodersilo og ændret placering heraf vurderes ligeledes ikke at give anledning til øgede støjgener fra husdyrbruget.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler i nudrift og ansøgt drift. Tabel 5 indeholder en oversigt over transporttyper og antal i den tidligere og nuværende drift, såvel som i den ansøgte drift.

Transporttype	Nudrift 2008	Nudrift	Ansøgt drift
Afhentning af mælk	183	183	183
Afhentning af dyr	40	50	50
Indlevering af foder / korn	20	20	20
Ensilerings/eget foder	300	500	500
Dieselolie	14	14	14
Gylle med lastbil	200	250	68
Udbringning af husdyrgødning	420	270 fra ejendommen	270 fra ejendommen
Biogas afhentning/aflevering af gødning			156
Døde dyr	40	50	50
Renovation	54	54	54
I alt	1.271	1.391	1.365

Tabel 6: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

I forhold til nudrift reduceres antallet af til- og frakørsler samlet set fra ca. 1.391 til ca. 1.365 dvs. en reduktion på 26 transporter (2 %). Reduktionen skyldes at transporter med gylle i lastbil til/fra udspretningsarealerne reduceres væsentligt som følge af det reducerede udspretningsareal. Samtidig øges antallet af transporter med lastbil til/fra Ribe Biogas pga. øget afsætning hertil. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i ovennævnte oversigt.

Der forventes ingen øget støj fra tunge transporter til/fra husdyrbruget som følge heraf, idet husdyrbrugets samlede transportantal i ansøgte drift falder i forhold til nudrift.

Det er i ansøgningen oplyst, at transport mellem husdyrbrugets anlæg og husdyrbrugets arealer sker via de transportveje, som er angivet på kort nr. 5. Enkelte udbringningsarealer beliggende umiddelbart vest og øst for Ribe udgår, lige som en række aftalearealer i den nordlige del af Ribe udgår, og derved ophører transporter til udspretningsarealer gennem byzone Ribe. Nye udbringningsarealer ligger placeret i landzone længere øst for Ribe, og transporter hertil foregår uden kørsel gennem byzone eller samlet bebyggelse. Langt størstedelen af transporter mellem husdyrbrugets anlæg og husdyrbrugets arealer udgøres af transport med husdyrgødning og transporter i forbindelse med høst.

Kort 5: Transportveje for udbringning af husdyrgødning

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets arbejdsområde, og beboere i landzone må derfor acceptere visse ulemper der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Kun i særlige tilfælde kan det være relevant at stille vilkår til transporter. Det kan f.eks. være ved et højt antal transporter forbi eller gennem støjfølsomme områder (byzoneområde, samlet bebyggelse m.v.).

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Transporterne sker hovedsageligt via asfalterede veje i det åbne land. Der er ingen transport af gylle på offentlig vej gennem byzone eller samlet bebyggelse. Transport fra husdyrbruget til nogle arealer foregår langs med byzone ved Ribe og enkelte marker er beliggende i byzone, hvor udbringning er reguleret af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om, at husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse ikke må udbringes på lørdage samt søn- og helligdage.

Det ansøgte projekt er omfattet af § 20 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., da husdyrbruget ligger mindre end 300 m fra samlet bebyggelse, eksisterende byzone og fremtidig byzone. For at sikre at omboende ikke generes af støj og

lugtgener fra transport til/fra husdyrbruget har Esbjerg Kommune i miljøgodkendelsen fra december 2009 stillet vilkår om, at transport af husdyrgødning fra staldanlægget skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 22.00. Dette vilkår er fortsat gældende sammen med de eksisterende vilkår om maksimalt tilladte støjgrænser og krav til dokumentation for at støjgrænserne er overholdte.

Esbjerg Kommune vurderer med udgangspunkt i den miljøtekniske beskrivelse om støjpåvirkning og transporter samt vilkår i eksisterende miljøgodkendelse fra 2009, at det ansøgte ikke vil give anledning til uacceptable gener for naboer og omgivelser.

Støv, fluer, skadedyr og lys

Den nye gyllebeholder etableres med tæt overdækning i form af bl.a. halm.

Der sker ingen ændringer med hensyn til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr på husdyrbruget i forhold til beskrivelserne i miljøgodkendelsen fra december 2009. Der forventes ligeledes ingen ændringer med hensyn til håndtering af halm og påvirkning af omgivelserne med støv.

Erstatning af tre eksisterende gyllebeholdere med en ny gyllebeholder samt etablering af ny fodersilo samt ændring af udspretningsarealerne vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener for omgivelserne med hensyn til støv, fluer og skadedyr eller ændret lyspåvirkning af omgivelserne.

Eksisterende vilkår om flue- og skadedyrsbekæmpelse opdateres, da retningslinjerne nu udgives/opdateres af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår om husdyrbrugets anlæg ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens areal og forsvarlig opbevaring af foder, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr er fortsat gældende.

Eksisterende vilkår om at lyset skal slukkes, når det ikke er påkrævet, og afbrydning/sænkning af lyset i nattetimerne er ligeledes fortsat gældende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld og tiltag til at forhindre driftsforstyrrelser og uheld er beskrevet og vurderet i miljøgodkendelsen fra december 2009. Det vurderes, at den nye beholder, som erstatter tre eksisterende beholdere, ikke giver anledning til yderligere risici for uheld.

Esbjerg Kommune fastholder eksisterende vilkår i miljøgodkendelsen fra december 2009 om, at beredskabsplanen skal revideres årligt og være tilgængelig og synlig for de ansatte.

For at forhindre at der i tilfælde af gylleudslip/-spild opstår risiko for forurening af omgivelserne fastholdes eksisterende vilkår om, at påfyldning af gyllevogne og lignende skal foregå enten på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb.

Endvidere fastholdes det, at overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Esbjerg Kommune vurderer at risici for uheld er minimeret i tilstrækkelig grad med de eksisterende vilkår.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage de landskabelige værdier, herunder at stille krav om placering og udformning af ny bebyggelse.

Ejendommen på Obbekjærvej 47 er beliggende i et typisk landbrugslandskab med spredtliggende gårde i relativt fladt terræn. På trods af enkelte læhegn og småbeplantninger virker landskabet åbent.

Ved anlægget er der hverken fredede arealer, beskyttede fortidsminder og sten- og jorddiger.

Den nye gyllebeholder, fodersiloer og mælketank etableres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse på ejendommen. Ejendommen er mod syd, øst og vest omkranset af afskærmende beplantning med større brud ved indkørsler til ejendommen ned mod Obbekjærvej. Mod nord afskærmes ejendommen af tre N-S gående læhegn, der strækker sig fra ejendommen og op til Hjortvad Å.

Der er bebyggelse på begge sider langs med Obbekjærvej og på den nordlige side af Tved Gammelvej. Ca. 320 m nordvest for husdyrbruget er der ligeledes bebyggelse (Ribe).

Den nye gyllebeholder placeres i umiddelbar nærhed af den eksisterende beholder med 1.481 m³ opbevaringskapacitet. Beholderen får en kapacitet på 2.764 m³ og etableres i 4,5 m høje betonelementer med muslingebund og med en forventet højde over terræn på 3 m. Dermed får den samme højde som de eksisterende plansiloer på ejendommen. Beholderens diameter vil være 27 m og den etableres uden teltoverdækning.

Mælketanken på 18.000 l er opført i 2008 ved teknikrummet. Tanken har en højde på ca. 4 m. De to gastætte siloer opført øst for kostalden i hhv. 2008 og 2014 har en højde på hhv. 6 og 7 m. Både tank og siloer er lavere end kostalden.

Samlet vurderes det, at beholderen, mælketanken og fodersiloerne under hensyntagen til nedenstående vilkår ikke vil påvirke de landskabelige værdier i væsentlig grad, idet anlæggene i høj grad er sløret bag levende hegn og eksisterende bygninger, hvor de ikke påvirker omgivelserne.

Vilkår til det ansøgte:

- Den nye gyllebeholder skal placeres som det fremgår af kort 3.
- For at reducere totalhøjden af den nye gyllebeholder, så skal den graves længst mulig ned i jorden.
- De med rødt anført hegn på kort 6 skal bevares og om nødvendigt fornyes, såfremt der opstår huller i dem på over 10 m, eller de fældes.

Der er i miljøgodkendelsen fra december 2009 stillet en række vilkår til en 3.500 m³ gyllebeholder opført i en afstand af ca. 830 m NV fra eksisterende bygningsmasse. Vilkårene omhandler placering af beholderen, nedgravning, materialevalg ved overdækning, fjernelse af beholderen og vedligeholdelse af eksisterende beplantning omkring mark 157-0, hvorpå beholderen er placeret. Sidstnævnte vilkår erstattes af et tilsvarende vilkår, så det i stedet er beplantningen omkring beholderen (markeret med grøn på kort 6) der skal bevares og vedligeholdes, da mark 157-0, 158-0 og

159-0 er blevet til én stor mark (21-0). Det vurderes, at hensynet til landskabet ikke tilsidesættes herved.

Kort 6: Beplantning omkring Obbekjærvej 47.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug⁶ er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, udledning af fosfor til overfladevand, samt udledning af nitrat til overfladevand såvel som i forhold til grundvand.

Disse beskyttelsesniveauer skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget ved ansøgning om miljøgodkendelse medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Beskyttelsesniveauerne gælder ikke for revurderinger. Dog med den undtagelse, at såfremt der er kategori 1 og kategori 2 natur, hvor grænsen for totaldeposition af

⁶ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

ammoniak ikke er overholdt, skal der i revurderingen fastsættes en frist for hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁷, skal der i forbindelse med miljøgodkendelser foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Revurderingen af miljøgodkendelser er ikke omfattet af kravet og der skal derfor som udgangspunkt ikke foretages en habitatvurdering. Det følger dog af habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, at en bestående aktivitet ikke må føre til betydelige konsekvenser for direktivets målsætninger. Dette hensyn er løftet i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a og skal således heller ikke reguleres i en sag om revurdering.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter et generelt krav om reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug i forhold til et referencestaldsystem. Det generelle reduktionskrav gælder for udvidelser, samt for stalde der renoveres. Ved nyetableringer gælder kravet hele det nyetablerede anlæg. Niveauet for reduktionskrav fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet.

Etablering af en gyllebeholder uden samtidig udvidelse af dyreholdet eller ændring af stalde udløser ikke krav om opfyldelse af det generelle ammoniakreduktionskrav. Der er således ikke foretaget beregninger heraf.

Naturvurdering for Obbekjærvej 47

På ejendommen Obbekjærvej 47 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget og gennem tab af næringsstoffer fra udbringningsarealerne. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter. Ejendommen er omfattet af en miljøgodkendelse fra december 2009. Denne ønskes i forbindelse med dette tillæg revurderet. Denne naturvurdering dækker således kun den påvirkning af naturområder, der sker, som følge af de ændringer/udvidelser, der er ansøgt d. 8. november 2016 og som godkendes med dette tillæg samt en revurdering af det samlede anlæg.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlæg og påvirkning fra markbidrag vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes godkendelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

⁷ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (§ 7 og § 11).

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen. Dog udgår et eksisterende vilkår om nedfældning på græs og ubevoksede arealer inden for 1.000 m fra kvælstoffølsomme områder, da dette er omfattet af generel lovgivning. Ligeledes erstattes vilkår 46 og 47 i miljøgodkendelsen fra dec. 2009 med tilsvarende, da en del af markerne i vilkårene er udgået eller har skiftet marknummer.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om flere enge, søer samt en mose. Der sker ingen ændringer af dyreholdet og den mindre justering i ammoniakemissionen fra anlægget, som nedlæggelse af tre gyllebeholdere samt etablering af en ny betyder, vurderes ikke at give anledning til en merbelastning af de omkringliggende naturområder

Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 16,2 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Obbekjærvej 47 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 16,2 kg N/ha/år.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende praksis hos Natur- og Miljøklagenævnet (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Det vurderes samlet, at husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt, hvorved der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der kendskab til bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Det drejer sig om løgfrø. Da der, som det fremgår af ovenstående, ikke forventes at ske væsentlig påvirkning af de lokaliteter arterne bruger som yngle- eller rastesteder, vurderes det, at beskyttelseshensynet til arten ikke er tilsidesat. Der henvises til godkendelsens afsnit om bilag IV arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

Da der ikke sker en merbelastning ved det ansøgte og den beregnede totaldeposition fra anlægget ved godkendelsen af husdyrbruget i 2009, overholder gældende beskyttelsesniveau for kategori 1-naturtypen 2330 græs-indlandsklit godt 1.000 m fra anlægget også ved kumulation fra flere husdyrbrug, vurderes husdyrlovens beskyttelsesniveau således at være overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de omkringliggende naturområder, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra

omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 750 m fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 78 – Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å, vest for Varde. Området modtager en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bilag 3 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet i bilag 3, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fremgår følgende: *"I de forslag til Natura 2000-planer, der er sendt i høring i september 2010, fremgår det, at reduktion af kvælstofdeposition på Natura 2000-områdernes habitatnaturtyper forventes at ske gennem en kommende ændring af husdyrgodkendelsesloven. Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i denne bekendtgørelse gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de sårbare naturområder i Natura 2000-områderne. I forhold til de forslag til vandplaner efter miljømålsloven, der er blevet sendt i høring samtidig med forslag til Natura 2000-planer, indgår miljøgodkendelse af husdyrbrug som bidrag til opfyldelsen af planernes miljømål ved overholdelse af de i denne bekendtgørelses fastlagte beskyttelsesniveauer. Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor."*

Med hensyn til det nærliggende fuglebeskyttelsesområde og Ramsar-område, vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke vil medføre påvirkning af de fuglearter områderne skal beskytte (udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 2). I vurderingen er der lagt vægt på, at anlægget ikke vurderes at give anledning til tilstandsændring af de omgivende naturområder og dermed levesteder for fuglene.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Ammoniakpåvirkning af naturområder i forbindelse med revurdering af anlægget

På husdyrbruget sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget og drift af tilhørende arealer. Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er beregnet til 3.451.65 kg NH₃/år.

Ved revurdering af husdyrbrug godkendt efter husdyrloven skal påvirkning af naturområder fra husdyrbrugets arealer ikke vurderes, da husdyrgodkendelsens bilag 3 og 4 ikke umiddelbart kan bringes i anvendelse.

Jævnfør bekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af emissionen fra anlægget. I forbindelse med revurdering, skal husdyrbruget leve op til kravet om at anvende "bedst tilgængelig teknik" (BAT). Uanset niveauet for BAT, skal kravet til totaldeposition være opfyldt efter en frist, som fastlægges i forbindelse med revurderingen. Det betyder, at der ved revurderinger skal ske en vurdering af totaldepositionen til kategori 1 og 2 natur.

Nærmeste kategori 1 lokalitet ligger ca. 1.071 meter fra anlægget og der sker en samlet deposition på 0,1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2 lokalitet ligger længere væk fra anlægget og vil derfor have en mindre deposition fra anlægget. Da depositionerne er mindre end de fastlagte krav i bilag 3, er beskyttelsesniveauet opfyldt.

Samlet set vil den fortsatte, uændrede, drift af husdyrbruget ikke tilsidesætte de beskyttelsesinteresser, der skal iagttages i forbindelse med revurdering af husdyrbrug.

Påvirkning af naturområder gennem markbidrag

Udbringningen af husdyrgødning påvirker en række arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det sker ved udbringning af husdyrgødning på arealer grænsende op til naturområderne.

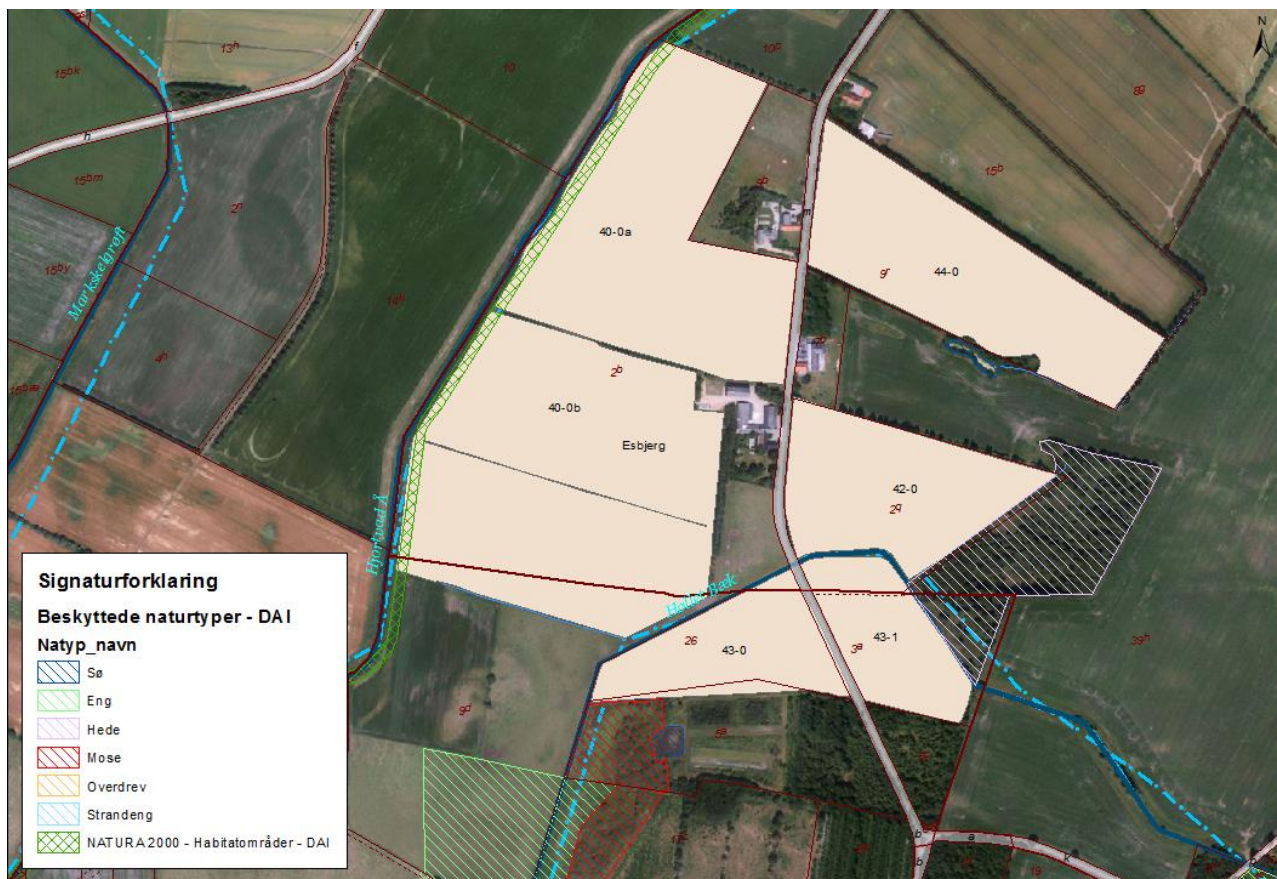
En del af bedriftens udbringningsarealer ligger langt fra naturlokaliteter eller Natura 2000 områder. For disse marker gælder, at der ikke kan forventes en væsentlig påvirkning af omgivende naturlokaliteter ved almindelig markdrift, hvorfor de ikke behandles nærmere.

Markerne, der ligger i forbindelse med naturlokaliteter eller er omfattet af en § 3 registrering, behandles mere detaljeret herunder i tabel 7. Endvidere ligger nogle af markerne i Natura 2000-område eller tæt herved, og kan derfor påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde. For disse marker skal der ske en vurdering af, om driften vil påvirke de omgivende Natura 2000-områder væsentligt.

I Esbjerg Kommune forekommer der adskillige dyrearter optaget på habitatdirektivets bilag IV. Esbjerg Kommune vurderer, at beskyttelsen af disse arter i forbindelse med tilladelser og godkendelser, primært skal ske via regulering af ammoniakemissionen fra selve anlægget. Udbringningen af husdyrgødning på arealerne er underlagt den generelle regulering gennem naturbeskyttelseslovens § 89, stk. 1, nr. 1, og husdyrgødningsbekendtgørelsens § 41, samt er tilknyttet selvstændigt strafansvar. Mange søer i det åbne land er omfattet af vandløbslovens § 69, der stiller krav om en 2 meter dyrknings- og jordbearbejdningsfri bræmme omkring alle søer med hhv. tilløb, afløb, dræn eller flere lodsejere. Da netop de mindre søer ofte er yngle- og rastesteder for bilag IV-arter (arterne strandtudse, løgfrø, spidssnudet frø, stor vandsalamander og grøn mosaikgoldsmed er tilknyttet søer) vurderes denne generelle regulering at være væsentlig for beskyttelsen af bilag IV-arterne. Med hensyn til forekomster i den konkrete sag, henvises der til afsnittet om bilag IV-arter

Mark nr.	Natur-type/habitatnatur	I Natura 2000	Vurdering	Vilkår
40-0a og 40-0b	3260 Vandløb med vandplanter	Grænser op til	Ikke særligt kvælstoffølsomt	Ingen
42-0 og 43-1	Hede	Nej	Kvælstoffølsom. Den ansøgte drift vurderes ikke at give anledning til en merbelastning	Ingen
43-0	Mose	Nej	Kvælstoffølsom. Den ansøgte drift vurderes ikke at give anledning til en merbelastning	Ingen
44-0	Sø	Nej	Søen vurderes at være omfattet af reglerne om 2 m-bræmme, som allerede i dag er tilstede, da der mellem søen og marken er en godt 10 m bred bræmme	Ingen

Tabel 7: Vurdering af marker der grænser op til natur.

Kort 6: Nye udspretningsarealers placering i forhold til beskyttet natur jf. Naturbeskyttelsesloven.

Samlet vurdering af påvirkning fra markdrift

Det vurderes, at der ved almindelig lovlig markdrift på bedriftens udbringningsarealer, ikke vil ske væsentlig påvirkning af omkringliggende naturområder, herunder internationale naturbeskyttelsesområder eller arter på habitatdirektivets bilag IV. Ingen af bedriftens nye udspretningsarealer er omfattet af en MVJ-ordning eller er beliggende i fredet område.

Nitrat til overfladevand – marine områder, vandløb og søer

I ansøgningen indgår 185,16 ha ejet og forpagtet areal, samt 4,97 ha aftalearealer.

Aftalearealerne er i miljøgodkendelsen fra december 2009 vurderet ikke at være omfattet af § 16 godkendelse efter husdyrloven, idet arealerne ikke er beliggende inden for nitratfølsomt indvindingsområde samt nitrat- eller fosforklasser. En stor del af disse aftalearealer udgår nu, og de tilbageværende 4,97 ha modtager i ansøgt drift en uændret mængde husdyrgødning svarende til 1,4 DE. Da kg N ab lager samtidig ikke øges har Esbjerg Kommune derfor ikke foretaget nogen ny vurdering af disse arealer.

Beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand inddeler oplande til sårbare Natura 2000 områder i nitratklasse 1, 2 eller 3. Indenfor nitratklasse 1-3 er der fastsat skærpede krav til den maksimale mængde husdyrgødning, som må udbringes pr. hektar. Udenfor nitratklasseområderne gælder de generelle harmoniregler.

Ingen af bedriftens ejede og forpagtede arealer er placeret indenfor oplande, der er klassificeret som nitratklasse 1, 2 eller 3. For kvægbrug må der udbringes en mængde på 2,3 dyreenheder per hektar. I den konkrete sag vil der blive udbragt en gennemsnitlig mængde svarende til 2,3 dyreenhed per hektar.

I ansøgningsskemaet beregnes udvaskningen fra ejede og forpagtede arealer. Ifølge beskyttelsesniveauet for nitrat beregnes den maksimale tilladte udvaskning til 69,2 kg N/ha. I den konkrete ansøgning er der en udvaskning på 69,1 kg N/ha, og dermed er beskyttelsesniveauet overholdt.

Marine områder:

Bedriftens ejede og forpagtede arealer afvander via mindre vandløb til vandløbssystemet Ribe Å (EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 51: Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb) og til Vadehavet Knudedyb. Ribe Å og den marine del af Vadehavet er udpeget som habitatområde (nr. 78), fuglebeskyttelsesområde (nr. 57) og Ramsarområde (nr. 27). Ydermere er store områder langs Vadehavets kyster udpeget som Natura 2000-områder (se bilag 2). På udpegningsgrundlaget for disse Natura 2000 områder vurderes flere marine arter og naturtyper at være følsomme overfor tilførsel af kvælstof.

Den primære konsekvens af tilført kvælstof til de marine områder sker gennem en øget primærproduktion af planktonalger, som kan medføre øget iltforbrug, nedsat iltkoncentration, svovlbrinte-dannelse, udskygning m.v. Herved kan primærproduktionen ved særligt bundfloraen påvirkes negativt. F.eks. er en række fugle afhængige af tilstedeværelsen af ålegræs (*Zostera* sp.) og anden makroflora i Vadehavet. Ålegræs kan ses som et eksempel på primærproducenter som påvirkes både direkte og indirekte af næringsstofudvaskning, og som påvirker de højere trofiske niveauer i Vadehavet. Bl.a. er nogle arter fugle (Lysbuget knortegås, Mørkbuget knortegås, Pibeand) direkte afhængige af ålegræs som fødegrundlag, og mange flere fuglearter fouragerer på fisk og invertebrater, som er afhængige af ålegræsbankernes tilstedeværelse. Endelig er ålegræsarterne blandt de betydeligste karakterarter for flere naturtyper fra udpegningsgrundlaget (1110, 1130 og 1160, og 1140 kan også bestå af ålegræssamfund⁸) i Vadehavet. Ålegræsbankerne i Vadehavet er bl.a. i basisanalysen vurderet, at have en reduceret udbredelse i forhold til deres potentiale (jf. historiske kilder), hvilket indikerer en ugunstig tilstand for arter og naturtyper afhængige af denne art.

Tilførsel af næringsstoffer kan påvirke vandmiljøet, og arter og naturtyper i Natura 2000-områderne. For de fleste marine områder vurderes kvælstof at spille den afgørende begrænsende rolle, mens fosfor ikke vurderes at være begrænsende for primærproduktionen og vandmiljøet i marine områder generelt. Dette vurderes også at være tilfældet for vandmiljøet i Vadehavet, bl.a. baseret på overvågningsdata og rapporter fra DMU og de tidligere amter^{9 10 11}.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts tilførsel af kvælstof til Vadehavet. Vurderingen er foretaget på baggrund af Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug¹².

⁸ Interpretation manual of European Union habitats – EUR27. Europakommissionen juli 2007.

⁹ Vandmiljø og Natur 2007 – NOVANA. DMU 2009, s. 70

¹⁰ Basisanalysen del II – Vanddistrikt 55. Ribe Amt 2006.

¹¹ Estimation of nutrient reductions to achieve phytoplankton ecological targets in the Wadden Sea. DMU 2008, s. 8.

¹² www.mst.dk/virksomhed_og_myndighed/landbrug - webvejledning til husdyrgodkendelser

Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for skadesvirkning. Nitratudvaskningen fra et husdyrbrug vurderes ikke at medføre skadesvirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, såfremt afskæringskriterierne er overholdt. Afskæringskriteriets punkt 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne have en skadesvirkning. Afskæringskriteriet punkt 2A/2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadesvirkning.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter (punkt 1) lyder:

Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tilslutte et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Data fra det Centrale Husdyrbrugs Register (CHR) viser, at der fra 2007 til 2016 (seneste registrering)¹³, er sket en stigning i Knudedyb.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning kan kommunen uanset en eventuel stigning i husdyrholdet godkende ansøgninger, hvor nitratudvaskningen er reduceret så meget, at den ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlsbrug. Ifølge beregninger i it-ansøgningen svarer nitratudvaskningen fra et planteavlsbrug til 69,6 kg N/ha.

I det ansøgte projekt beregnes der en udvaskning på 69,1 kg N/ha ved opfyldelse af kriterierne i husdyrgødningsbekendtgørelsen for at udbringe 2,3 DE/ha. Da udvaskningen er mindre end eller svarende til udvaskningen fra et planteavlsbrug, er ovennævnte kriterium overholdt. Det fastholdes med vilkår, at sædskiftet skal opfylde kriterierne for at udbringe op til 2,3 DE/ha.

Esbjerg Kommune har yderligere foretaget en vurdering af en række andre potentielle kilder til en stigning i kvælstofbelastning, herunder dambrugsudledninger, renseanlæg og nye bebyggelser. Data til belysning af faktorerne stammer fra Vandplan 2009-2015, Vadehavet¹⁴ og bedst tilgængelige viden. Et samlet billede over status for de øvrige kilder i hele oplandet til Vadehavet haves ikke, men kommunen har kendskab til en række nedlæggelser og forbedringer på både dambrug og renseanlæg indenfor såvel som udenfor Esbjerg Kommune, som samlet giver et væsentligt fald i kvælstofbelastningen. For alle kilder konkluderes det, at der alene er tale om fald i belastningen.

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er reduceret, så den ikke overstiger nitratudvaskningen fra et planteavlsbrug, og der vurderes ikke at ske nogen forøgelse af belastningen med kvælstof fra andre kilder til recipienten. På den baggrund vurderer Esbjerg Kommune, at projektet i forbindelse med andre planer og projekter ikke vil medføre en skadesvirkning på det marine vandmiljø og arter og naturtyper tilknyttet Natura 2000-områderne i Vadehavet.

¹³ Vurderingen er foretaget på baggrund af Miljøstyrelsens opgørelse over dyretryk på <http://jordbrugs-analyser.dk/webgis/>

¹⁴ Vandplan 2009-2015, Vadehavet, Hovedvandopland 1.10, Vanddistrikt: Jylland og Fyn

Påvirkning fra projektet i sig selv

Knudedyb karakteriseres som et åbent bassin, og er omfattet af afskæringskriterie 2A:

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

I Miljøstyrelsens digitale vejledning understreges det, at husdyrlovgivningen alene regulerer husdyrgødning og ikke nitratudvaskning fra andre kilder som f.eks. nitratudvaskningen fra almindelig planteavl.

For at vurdere om projektet i sig selv kan have en skadesvirkning, skal der således alene tages udgangspunkt i den ekstra nitratudvaskning, som anvendelse af husdyrgødning giver anledning til set i forhold til udvaskningen fra et plantebrug.

Som beskrevet i det foregående afsnit, giver det ansøgte projekt anledning til en udvaskning på 69,1 kg N/ha, hvilket er lavere eller på niveau med udvaskningen fra et planteavlsbrug, der er beregnet til 69,6 kg N/ha. Det ansøgte projekt giver således ikke anledning til en merudvaskning af nitrat som følge af anvendelsen af husdyrgødning.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at det ansøgte ikke i sig selv kan medføre en skadesvirkning, på det marine vandmiljø og arter og naturtyper tilknyttet Natura 2000-områderne i Vadehavet.

På baggrund af ovennævnte vurderes Esbjerg Kommune, at det ansøgte husdyrprojekt ikke vil medføre en skadesvirkning på marine områder, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskningen.

Vandløb

Næringsstoffer tilført vandløb og de naturtyper der er tilknyttet vandløbet, vurderes generelt at have en meget kort opholdstid i vandløbssystemet. Evt. øget algevækst og de sekundære effekter heraf, vurderes pga. vandets korte opholdstid samt høje opblandingsgrad, ikke at medføre væsentlige påvirkninger af vandløbets arter og naturtyper.

På udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne (jf. habitatbekendtgørelsen) vurderes derfor ikke at være arter eller naturtyper i vandløb, nær og nedstrøms bedriftens arealer, som påvirkes væsentligt som følge af udvaskning af kvælstof. Kommunen vurderer, at de generelle reguleringer af markdrift samt brug af kunstgødning og husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre vandløbene i Natura 2000 områderne. Størrelsen af den beregnede udvaskning på 69,1 kg N/ha, som er mindre end eller svarende til udvaskningen fra et planteavlsbrug, skønnes ikke at ændre på denne vurdering. Den beregnede tilførsel af kvælstof til Ribe Å vurderes jf. ovenstående begrundelse konkret ikke at være af en størrelsesorden som kan påvirke vandløbets tilstand eller de naturtyper og arter der forekommer i vandløbet, herunder udpegningsgrundlaget for de nedstrøms liggende Natura 2000-områder og bilag IV-arter.

Samlet set vurderes det, at kvælstof til vandløb, søer og kystvande ikke vil skade de internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre en væsentlig miljøpåvirkning af områder af særlige regionale- eller lokale beskyttelsesinteresser.

Fosfor til overfladevand – marine områder, vandløb og søer

Udbringning af husdyrgødning kan medføre en tilførsel af fosfor til vandmiljøet fra markerne og efterfølgende eutrofiering og algeopblomstring i de modtagende vandområder.

Som udgangspunkt ophobes fosfor tilført til marker i jorden. Selvom der tilføres mere fosfor til et areal end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre et tab af fosfor til recipienten. Men en fortsat nettotilførsel øger imidlertid risikoen for et øget fosfortab til vandmiljøet, da jordens evne til at tilbageholde fosfor falder som følge af akkumuleringen med fosfor. Risikoen for tab af fosfor til vandmiljøet, er således bestemt af fosforpuljen i jorden (som anslås ud fra jordens fosfortal).

Esbjerg Kommune har i det følgende afsnit foretaget en vurdering af, om husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt. Endvidere er der foretaget en konkret vurdering af, om der – på trods af at beskyttelsesniveauet er overholdt – er en særlig risiko for tab af fosfor fra udbringningsarealerne, som giver grundlag for at fastsætte skærpede vilkår til fosforoverskuddet fra bedriften.

Aftalearealerne er i miljøgodkendelsen fra december 2009 vurderet ikke at være omfattet af § 16 godkendelse efter husdyrloven, idet arealerne ikke er beliggende inden for nitratfølsomt indvindingsområde samt nitrat- eller fosforklasser. En stor del af disse aftalearealer udgår nu, og de tilbageværende 4,97 ha modtager i ansøgt drift en uændret mængde husdyrgødning svarende til 1,4 DE. Da kg N ab lager samtidig ikke øges har Esbjerg Kommune derfor ikke foretaget nogen ny vurdering af disse arealer.

Det generelle beskyttelsesniveau

Beskyttelsesniveauet for fosfor omfatter kun arealer i oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Kravet til fosforoverskud afhænger af jordtype, dræningsforhold, fosfortal, samt jern-fosforindhold, jf. husdyrgodkendelsens bilag 3.

Ingen af ejendommens ejede og forpagtede arealer er beliggende i opland til et Natura 2000 område overbelastet med fosfor. Derfor stilles der ikke yderligere krav til fosforoverskuddet fra bedriften ud over de krav, der gælder som følge af harmonikravene.

Kortgrundlaget på arealinfo indeholder ikke alle søer i Natura 2000-områder, som betegnes som vandområder overbelastet med fosfor. Esbjerg Kommune har vurderet, at ingen af de ejede og forpagtede arealer er beliggende inden for oplandet til sårbare Natura 2000 søer.

I ansøgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af fosforoverskuddet fra ejede og forpagtede arealer. Beregningerne fremgår af nedenstående tabel 7.

Fosforklasser	Ejede og forpagtede arealer (ha).	Fosforoverskud nudrift (kg P/ha)	Maksimalt tilladt fosforoverskud ansøgt drift (kg P/ha)
Pt < 4,0 eller udrænet eller afvander ikke til Natura 2000 overbelastet med fosfor(fosforklasse 0)	185,16		16,0
Pt 4,0 – 6,0 (fosforklasse 1)	0		4,3
Lavbundslande (fosforklasse 2)	0		2,0
Pt > 6,0 (fosforklasse 3)	0		0,0
Hele bedriftens udbringningsareal	185,16		16,0

Tabel 7: Arealernes beliggenhed i forhold til fosforklasse registreringen.

Det er oplyst i ansøgningen, at der er en arealvægtet fjernelse af fosfor fra ejede og forpagtede arealer på 28,6 kg P/ha/år og et gennemsnitligt fosforoverskud på ca. 16,7 kg P/ha/år. Kravet til maksimal fosforoverskud på 16,7 kg P/ha/år er dermed overholdt.

Husdyrbruget anvender K12-sædskifte på alle bedriftens udspretningsarealer, der i forhold til andre sædskifter har en relativ høj fosforfraførsel, som resulterer i et mindre fosforoverskud.

Vurdering ift. skærpelse af beskyttelsesniveauet

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning har Esbjerg Kommune foretaget en konkret vurdering af risikoen for tab af fosfor til marine områder, vandløb og søer med henblik på at vurdere, om der i den konkrete sag er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet for fosfor i overensstemmelse med kriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at reglerne i husdyrgodkendelsens bilag 3 – suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår, jf. bilag 4 – gør op med reguleringen af fosforoverskuddet (NMK-133-00045). Nævnets praksis er begrundet med, at den tilgængelige forskningsbaserede viden om tab af fosfor fra udbringningsarealerne til vandmiljøet må anses for at være begrænset, og at der ikke for tiden findes videnskabeligt anerkendte modeller eller metoder, der kan fastslå, hvor stor en mængde fosfor, der udvaskes til vandmiljøet fra nærmere angivne udbringningsarealer.

Endvidere foretages en vurdering af det aktuelle projekts påvirkning med fosfor jf. habitatbekendtgørelsen.

Marine områder

Som nævnt under kvælstof afvander bedriftens udbringningsarealer via mindre vandløb og vandløbssystemet Ribe Å til Vadehavet. Den marine del af Vadehavet er udpeget som habitatområde (nr. 78), fuglebeskyttelsesområde (nr. 57) og Ramsarområde (nr. 27) jf. habitatbekendtgørelsen. Ydermere er store områder langs Vadehavets kyster udpeget som Natura 2000-områder.

Tilførsel af næringsstoffer kan påvirke vandmiljøet, og arter og naturtyper i Natura 2000-områderne. For marine områder, især åbne farvande, vurderes kvælstof dog at spille den afgørende begrænsende rolle, mens reduktion af fosfor vurderes ikke

at medføre øget begrænsning af primærproduktionen og forbedring af vandmiljøet. Dette vurderes generelt at være tilfældet for vandmiljøet i Vadehavet, bl.a. baseret på overvågningsdata og NOVANA-rapporter fra DMU og de tidligere amter^{15 16 17}.

Det ansøgte projekt overholder beskyttelsesniveauet for fosfor, som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og på baggrund af arealernes beliggenhed og karakter, er der endvidere ikke hjemmel i bekendtgørelsens bilag 4 til at fastsætte skærpede vilkår.

Da det ansøgte projekt lever op til husdyrlovens regulering af fosforoverskud vurderer Esbjerg Kommune, at projektet i sig selv og i forbindelse med andre planer og projekter ikke vil medføre en skadesvirkning på det marine vandmiljø og arter og naturtyper tilknyttet Natura 2000-områderne i Vadehavet.

Med baggrund i ovenstående vurdering ses der på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne ikke at være marine arter og naturtyper, som vil skades ved tilførsel af fosfor, ligesom ingen af de i Vadehavet kendte bilag IV-arter, eller deres yngle- og rasteområder, vurderes at blive beskadiget eller ødelagt ved fosfortilførsel fra projektet.

På baggrund af arealernes beliggenhed og karakter, vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke er grundlag for at skærpe det gældende beskyttelsesniveau for fosfor.

Vandløb

Fosfor tilført vandmiljøet kan have negative konsekvenser for arter og naturtyper i vandmiljøet, særligt gennem en øget primærproduktion af planktonalger, som kan medføre øget iltforbrug, nedsat iltkoncentration, svovlbrintedannelse, udskygning m.v.

Næringsstoffer tilført vandløb og de naturtyper der er tilknyttet vandløbet, vurderes dog generelt at have en meget kort opholdstid i vandløbssystemet, og evt. øget algevækst og de sekundære effekter heraf, vil pga. vandets korte opholdstid samt høje opblandingsgrad, ikke medfører væsentlige påvirkninger af vandløbets arter og naturtyper. Der vurderes derfor ikke at være arter eller naturtyper i vandløbene som er fosforfølsomme.

Tilførslen af fosfor fra bedriftens ejede og forpagtede arealer ved almindelig udvaskning gennem jorden til Ribe Å vurderes således konkret ikke at påvirke vandløbenes tilstand eller skade de naturtyper og arter der forekommer i vandløbene, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder og bilag IV-arter i forbindelse med vandløbene.

Ved voldsomme, akutte tilførsler af organisk stof til vandløb, herunder overfladeafstrømning af husdyrgødning, kan der dog risikere at opstå en tilstand af iltfattighed, svovlbrintedannelse samt uhygiejniske forhold, som vil være til skade for vandmiljøet.

Esbjerg Kommune har i denne redegørelse vurderet på risikoen for direkte udløb af husdyrgødning til vandmiljøet, bl.a. særligt vandløbsnære arealer, skrånende arealer m.v.

¹⁵ Vandmiljø og Natur 2007 – NOVANA. DMU 2009, s. 70

¹⁶ Basisanalysen del II – Vanddistrikt 55. Ribe Amt 2006.

¹⁷ Estimation of nutrient reductions to achieve phytoplankton ecological targets in the Wadden Sea. DMU 2008, s. 8.

I den konkrete sag indgår der arealer, der ligger vandløbsnært. Udbringningsarealerne skråner på intet sted stærkt ned mod vandløbene. Der er ikke fundet særlige risikoelementer, som kunne betinge særlige krav til håndtering af husdyrgødningen på bedriftens arealer, for at sikre vandmiljøet, arter eller naturtyper imod skade. Ifølge Lov om vandløb (§ 69) vil der langs vandløbene være krav om 2 m gødnings- og dyrkningsfri bræmme. Esbjerg Kommune vurderer på dette grundlag, at der ikke vil ske væsentlige påvirkninger af miljøet i vandløbene, som følge af projektet.

Esbjerg Kommune vurderer samlet set, at der ikke vil ske væsentlige påvirkninger af miljøet.

Søer

Søer kan, grundet vandets længere opholdstid end i vandløb, påvirkes af udvaskning af næringsstoffer. Søer vurderes særligt at være sårbare overfor tilførsel af fosfor, som oftest er den begrænsende faktor for søens algeproduktion, hvorimod reduktion af kvælstof (nitrat) vurderes ikke at begrænse primærproduktionen eller forbedre søernes miljøtilstand.

Som det fremgår af tidligere afsnit vurderes bedriftens udspretningsarealer ikke at ligge i oplandet til naturtype-søer indenfor Natura 2000 eller større søer som er omfattet af vandplanen.

Samlet set vurderes det, at fosfor til vandløb, søer og kystvande ikke vil skade de internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre en væsentlig miljøpåvirkning af områder af særlige regionale- eller lokale beskyttelsesinteresser og at der derfor ikke er grundlag for at skærpe det fastlagte beskyttelsesniveau.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne godkendelses bilag 2.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 8,6 km NV for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 7,9 km NV for anlægget), strandtudse (ca. 12,4 km NV for anlægget), løgfrø (ca. 878 m NØ for anlægget), stor vandsalamander (ca. 15 km N for anlægget) og birkemus (ca. 3,7 km SV for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Hjortvad Å og Ribe Å.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Nitrat til grundvand - nitratfølsomme vandindvindingsområder

Ingen af ejendommens ejede og lejede udbringningsarealer placeret inden for nitratfølsomt indvindingsområde jf. Vandplan 2009-2015 for Vadehavet. Ifølge beskyttelsesniveauet for grundvand, er der derfor ikke krav til udvaskningen af nitrat fra udbringningsarealerne.

Aftalearealerne er i miljøgodkendelsen fra december 2009 vurderet ikke at være omfattet af § 16 godkendelse efter husdyrloven, idet arealerne ikke er beliggende inden for nitratfølsomt indvindingsområde samt nitrat- eller fosforklasser. En stor del af disse aftalearealer udgår nu, og de tilbageværende 4,97 ha modtager i ansøgt drift en uændret mængde afgasset husdyrgødning svarende til 1,4 DE. I den forbindelse øges kg N ab lager ikke og Esbjerg Kommune har derfor ikke foretaget nogen ny vurdering af disse arealer.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug skal kommunen sikre sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Der foretages en vurdering af, om det ansøgte lever op til BAT, og samtidig foretages en vurdering af hele husdyrbruget i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen fra december 2009.

Et af hovedformålene med den regelmæssige revurdering er netop, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Ved fastlæggelse af den "bedste tilgængelige teknik" anvendes Miljøstyrelsens BAT standardvilkår. BAT standardvilkårene anviser en metode til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde emissionsgrænseværdien.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak (stald og lager)

Miljøstyrelsen har fastlagt den vejledende emissionsgrænseværdi¹⁸ for ammoniak ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger 100 kr. pr. kg. reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen.

I revurderingen er emissionsgrænseværdien for ammoniak beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledninger:

- Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011.
- Konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer, Miljøstyrelsen februar 2012

Ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår kan emissionsgrænseværdien for den samlede, årlige ammoniakemission fra anlægget, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnes til 3.365 kg NH₃-N. Beregninger af emissionsniveauet fremgår af afsnit "2.5.4.2 BAT/Ammoniaktab" i ansøgningskemaet.

I ansøgningen er der en samlet årlig ammoniakemission på 3.452 kg NH₃-N. Dette niveau for ammoniakemission er ca. 87 kg NH₃-N højere end emissionsgrænseværdien beregnet efter Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår.

Esbjerg Kommune vurderer med baggrund i ansøgers tilvalg og redegørelse for fravalg af ammoniakreducerende teknologier nedenfor, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

¹⁸ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011.

Konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer, Miljøstyrelsen februar 2012

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er primært knyttet til valg af staldsystem/-teknologi, fodringstiltag, samt opbevaring af husdyrgødning.

De virkemidler der er anvendt fremgår af følgende redegørelse vedrørende staldindretning, fodringstiltag og opbevaring af husdyrgødning.

Staldsystem/-teknologi

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og staldsystem/-indretning:

- I kostalden er staldsystemet hos størstedelen af malkekøerne og hos alle kvier fast gulv, 2% hældning og skrabning hver 2. time, som reducerer ammoniakfordampningen med 50 % i forhold til et referencestaldsystem.
- I kviestalden er staldsystemet sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) med skrabning hver 4 time. Skraberanlægget reducerer ammoniakfordampningen fra staldsystemet med 25 %.

Ansøger angiver følgende omkring fravalg af teknologier, der kan anvendes til at opfylde emissionsgrænseværdien:

- Der er ikke skrabere på spalterne på gangarealet i kostalden i den afdeling, der ligger i enden af kostalden. Sengene er i dette afsnit på tværs af stalden. Det er pt. ikke muligt at etablere skrabere i dette afsnit. Der foregår udvikling af en robotskraber, som måske vil kunne anvendes. Der er en årlig omkostning ved denne type robotskrabning på mere end 15.000 kr.

I staldafsnittet i kostalden med spalter er der jf. ansøgningen opstaldet 42 malkekøer med en samlet årlig ammoniakfordampning jf. ansøgningen på 526 kg NH₃-N, dvs. etablering af skraberanlæg med 25 % ammoniakreduktion medfører en reduktion på 132 kg NH₃-N. Installation af skraberanlæg i dette staldafsnit vil således være forbundet med en omkostning på mere end 114 kr. pr. kg reduceret ammoniak. Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at det ikke er proportionelt at indsætte skraberanlæg på spalterne i kostalden.

Esbjerg Kommune vurderer, selvom BAT-emissionsgrænseværdien ikke er overholdt, at husdyrbruget med hensyn til staldsystemer/-teknologier har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Esbjerg Kommune erstatter eksisterende vilkår 22, 23 og 24 i miljøgodkendelsen fra december 2009 om skrabning i kostalden og kviestalden, da det vurderes, at vilkårene med deres nuværende formulering ikke på tilstrækkelig vis sikrer, at den beregnede ammoniak effekt jf. ansøgningen i www.husdyrgodkendelse.dk opnås.

Fodringstiltag

Der sker i forhold til BAT-redegørelsen i miljøgodkendelsen fra december 2009 ikke ændringer med hensyn til håndtering og opbevaring af foder på husdyrbruget.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og foder:

- Besætningen fodres med en høj andel græs (minimum 25 % i totalrationen), så det er ikke muligt at foretage fodringstiltag med henblik på at reducere tildelingen af råprotein og herved reducere ammoniakemissionen.

Esbjerg Kommune er opmærksom på, at AAT-PBV- teknologien ikke nødvendigvis er tilgængelig for mælkeproducenter, der fodrer med en høj andel græs. For at sikre at forudsætningen om at fravælge reduceret tildeling af råprotein som teknologi overholdes, fastholdes det med vilkår, at totalfoderrationen (FE) til malkekøer og opdræt skal bestå af minimum 25 % græsmarksafgrøder samt til dokumentation heraf.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til fodringsstrategier har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Det vurderes, at der ikke siden godkendelsen fra december 2009 blev meddelt, er fremkommet væsentlige ændringer i BAT mht. foder, der skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne.

Opbevaring af husdyrgødning

Der sker i forhold til BAT-redegørelsen i miljøgodkendelsen fra december 2009 ikke ændringer med hensyn til opbevaring af gødning på husdyrbruget udover at tre eksisterende gyllebeholdere erstattes af en ny beholder. Beholderen forsynes med tæt overdækning, der opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og opbevaring af husdyrgødning:

- Overdækning af gyllebeholdere er ifølge Teknologibladet ikke proportionelt på kvægbrug.

Af teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholdere" fremgår det, at fast overdækning af gyllebeholdere på kvægbrug skønnes at koste i intervallet 178 – 267 kr afhængig af husdyrbrugets størrelse. Det vurderes på den baggrund ikke at være proportionelt at installere fast overdækning på beholderne.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til opbevaring af husdyrgødning har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Det vurderes, at der ikke siden godkendelsen fra december 2009 blev meddelt, er fremkommet væsentlige ændringer i BAT mht. opbevaring af husdyrgødning, der skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne.

Øvrige parametre ved vurdering af "bedst tilgængelig teknik"

Vurderingen af BAT i forbindelse med tillæg og revurdering af miljøgodkendelse på Obbekjærvej 47, 6760 Ribe foretages nedenfor i forhold til følgende parametre:

- Management
- Forbrug af vand og energi
- Udbringning af husdyrgødning

Det fremgår af Miljøstyrelsens BAT standardvilkår, at kommunen ved vurderingen af ovennævnte punkter kan anvende BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Miljøstyrelsen finder, at elementerne i BREF-dokumentet også kan anvendes for husdyrbrug med kvægbrug.

Management

Der sker i forhold til BAT-redegørelsen i miljøgodkendelsen fra december 2009 ikke ændringer med hensyn til tiltag inden for management på husdyrbruget.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til management har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Det vurderes, at der ikke siden godkendelsen fra december 2009 blev meddelt, er fremkommet væsentlige ændringer i BAT mht. management, der skaber mulighed for at påbyde nye vilkår i relation til management på husdyrbruget.

Forbrug af vand og energi

Der sker i forhold til BAT-redegørelsen i miljøgodkendelsen fra december 2009 ikke ændringer med hensyn til vand- og energibesparende tiltag på husdyrbruget.

Der er i miljøgodkendelsen fra december 2009 stillet vilkår om, at drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således der ikke sker unødigt vandspild. Derudover er der vilkår om, at mælkekøleanlægget årligt skal kontrolleres af autoriseret firma med henblik på at opnå energibesparelser. Disse vilkår er fastholdes.

Som nævnt tidligere i miljøgodkendelsen ændres eksisterende vilkår om minimum kvartalsvis registrering af vand- og energiforbruget til at være en årlig registrering af vand- og energiforbruget.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til vand- og energiforbrug har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Det vurderes, at der ikke siden godkendelsen fra december 2009 blev meddelt, er fremkommet væsentlige ændringer i BAT mht. vand og energi, der skaber mulighed for en reduktion af vand- og energiforbruget.

Udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse den gødningsmængde, der skal spredes på marken til arealet og afgrødernes behov. Det er BAT at undgå at sprede gødningen, når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne, samt at udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstofoptag forekommer.

Alle disse tiltag er implementeret i dansk lovgivning. Heraf kan nævnes harmonikrav samt bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Samlet set vil den generelle regulering føre til, at udbringningen af husdyrgødning vil ske i overensstemmelse med BAT. Esbjerg Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder BAT, og at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til udbringning af husdyrgødning.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknik"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den

bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter. Det vurderes, at det som følge af BAT redegørelsen ikke er nødvendigt at skærpe det gældende beskyttelsesniveau.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik" og herunder en vurdering af behovet for renovering af staldene.

Ophør

Der er i miljøgodkendelsen fra december 2009 stillet vilkår om, at ved ophør af be-driften skal produktionsanlæg husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Desuden skal al miljøfarligt affald bortskaffes for egen reg-ning efter den til enhver tid gældende lovgivning. Dette vilkår er fortsat gældende.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tillæg til godkendelse til det an-søgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse foru-reeningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne,
- Husdyrbruget i øvrigt fortsat kan drives på stedet med de ændringer i vilkår som fastsættes i forbindelse med revurderingen samt
- Ændring og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på mil-jøet.

Høring af udkast til tillæg til miljøgodkendelse

Esbjerg Kommune modtog 10. juni 2014 en ansøgning om tillæg til miljøgod-kendelsen fra december 2009. Denne omhandlede den ansøgte gyllebeholder samt ændringer af udspretningsarealet. Udkastet til tillæg til miljøgodken-delse var i høring i perioden 25. juli – 15. august 2016. I forbindelse med den 3 ugers offentlige høring indkom der bemærkninger fra Sagro (før Jysk Land-brugsrådgivning) på vegne af ansøger.

Sagro bemærkede i forhold til tillægget til miljøgodkendelse, at vilkårene om ny beplantning blev stillet ubegrundet. Der blev argumenteret for, at beholde-ren erstatter eksisterende beholdere, og at terrænet mellem ejendommen og Mosevej mod nord ligger relativt højt, hvorfor der er begrænset indsigt til ejen-dommen fra Mosevej. Desuden er der eksisterende nord-sydgående læhegn både nord og syd for Hjortvad Å, som begrænser indsynet fra Mosevej. Esbjerg Kommune har genvurderet relevansen af vilkårene om ny beplantning nord for beholderen, og er nået frem til at vilkår 10, 11 og 14 i høringsudkastet om vedligehold af eksisterende læhegn omkring ejendommen er tilstrækkelige til at sikre at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes. Vilkaarene om etablering af ny beplantning nord for beholderen (12, 13 og 15 i høringsudkastet) er så-ledes frafaldet.

Sagro argumenterede desuden for, at der ifm. tillægsgodkendelsen havde væ-ret en omfattende sagsbehandling også af den eksisterende miljøgodkendelse, selvom der alene blev søgt om en gyllebeholder og om udskiftning af udspre-dningsarealer. Det blev bemærket, at sagsbehandlingen blandt andet også

havde omfattet BAT-emissionskrav for kvælstof. Sagro ønskede derfor indføjet i tillægsgodkendelsen, at der samtidig med tillægsgodkendelsen også var blevet foretaget revurdering af den eksisterende miljøgodkendelse, så næste revurdering først skal ske om 10 år.

Esbjerg Kommune vurderede efterfølgende, at tillægsgodkendelsen i sin daværende form ikke kunne erstatte revurderingen. Dette hænger bl.a. sammen med, at en revurdering skal for-annonceres, hvilket der ikke blev foretaget i forbindelse med ansøgningen om en tillægsgodkendelse. Desuden skal der ifm. en revurdering foretages en vurdering i forhold til BAT-emissionsgrænseværdierne for kvælstof, hvilket Esbjerg Kommune understreger ikke blev foretaget ifm. sagsbehandlingen om tillægsgodkendelse.

Efterfølgende dialog mellem ansøger og Esbjerg Kommune førte til, at ansøger d. 8. november 2016 har indsendt en ny ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse og samtidig revurdering af miljøgodkendelsen fra december 2009. I den forbindelse har ansøger skriftligt frasagt sig de resterende måneders retsbeskyttelse på miljøgodkendelsen fra december 2009.

Høring af udkast til revurdering og tillæg til miljøgodkendelse

I forbindelse med den 3 ugers offentlige høring er der ikke indkommet bemærkninger fra naboer mv.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tillæg til miljøgodkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Esbjerg Kommune vurderer i øvrigt, at husdyrbruget i øvrigt fortsat kan drives på stedet med de ændringer i vilkår som fastsættes i forbindelse med revurderingen.

Bilag 1

I dette bilag er angivet de vilkår, der blev stillet i miljøgodkendelsen af Obbekjærvej 47, 6760 Ribe fra december 2009. En del af vilkårene ophæves med nærværende tillæg og revurdering af miljøgodkendelsen, og andre vilkår fortsættes men med opdateringer. Ophævede vilkår er overstreget nedenfor og vilkår der er blevet tekstmæssigt opdateret i afsnittet "Forudsætninger og vilkår" er angivet med kursiv.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. *Husdyrbrugets tilladte maksimale produktion er følgende:*

<i>Staldsystem</i>	<i>Antal årsdyr</i>	<i>Antal produ- cere- rede dyr</i>	<i>DE</i>	<i>Antal timer på græs pr. år - in- denfor ud- bringnings- arealet</i>
<i>Malkekøer, tung race. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)</i>	256		301,18	
<i>Malkekøer, tung race. Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time</i>	42		49,41	
<i>Kvier/stude tung race (6 mdr. til kælvning). Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time</i>	82		39,14	3.660 t (5 mdr.)
<i>Kvier/stude tung race (6 mdr. til kælvning). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)</i>	211		77,99	3.660 t (5 mdr.)
<i>Kvier/stude tung race (6 mdr. til kælvning). Dybstrøelse (hele arealet)</i>	26		6,64	3.660 t (5 mdr.)
<i>Småkalve, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse (hele arealet)</i>	80		16,33	
<i>Tyrekalve (40 - 55 kg) Dybstrøelse (hele arealet)</i>		170	1,57	
I alt			492,3	

2. *Antallet af DE må variere med 10 % indenfor hver dyrekategori i løbet af planåret (1. august til 31. juli). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 492,3 DE.*
3. I perioden maj – september må der maksimalt være 298 køer på stald.

Indretning og drift

4. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
5. ~~Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i miljøgodkendelsen og det tilhørende ansøgningsskema nr. 10310 fra den 20.10.2009, og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.~~

6. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.
- ~~7. I kviestalden skal staldsystemet leve op til BAT senest ved næste gennemgribende renovering om 15-20 år.~~
8. Opdræt ældre end 6 mdr. skal være mindst 5 mdr. på græs i sommerhalvåret.

Husdyrgødning og ensilage

9. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
10. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.
- ~~11. I det omfang kompostlignende dybstrøelse opbevares i marken, skal opbevaringen ske i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning september 2004 eller senere udgave. Vejledningen er vedlagt som bilag 2.~~
12. Oplaget af kompostlignende dybstrøelse må ikke placeres på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og på arealer, der skråner ned mod vandløb.
13. I det omfang der opbevares ensilage i marken, skal ensilageoplaget overholde afstandskravene i husdyrlovens § 8. Oplaget må ikke placeres på arealer, der skråner ned mod vandløb. Markstakke må højest ligge samme sted i 24 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

Energi- og vandforbrug

14. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for service skal kunne forevises ved tilsyn.
- ~~15. Der skal foretages en kvartalvis registrering af vand- og energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette~~

Affald

- ~~16. Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 724 af 8. juli 2008).~~
17. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

18. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
19. *Opbevaring af olier og kemikalier samt olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.*
20. *Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald (farligt affald) skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for bortskaffelse af farligt affald. Mindre mængder farligt affald (op til 50 kg årligt) kan bortskaffes gennem den kommunale slat-ordning. Tilmelding kan ske hos Esbjerg Kommune, Affald.*
21. *Øvrigt affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens anvisninger. Virksomheden kan dog tilmeldes genbrugspladsordning for erhverv. Tilmelding samt yderligere oplysninger kan fås hos Esbjerg Kommune, Affald.*

Ammoniakfordampning

22. ~~Gangareal i køstalden (jf. bygning 1, kort 4) skal rengøres med spalteskrabere så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gangarealet og ledes til gødningskanalerne. Gangarealet skal rengøres med spalteskrabere 12 gange dagligt med et interval på hver 2. time.~~
23. ~~Spalter i kviestalden (jf. bygning 2, kort 4) skal rengøres med spalteskrabere så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne. Spalter skal rengøres med spalteskrabere 6 gange dagligt med et interval på hver 4. time.~~
24. ~~I eksisterende kviestald (jf. bygning 2, kort 4) skal der etableres der spalteskrabere inden 1. oktober 2010.~~

Spildevand

25. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Lugt

26. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
27. Pumpning af gylle fra kanaler / fortank til gyllebeholder skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.
28. Udrensning af husdyrgødning fra staldanlægget skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 18.00.

Transport

29. Transport af husdyrgødning fra staldanlægget skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 7.00 – kl. 22.00.

Støj

30. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00 kl. 18.00 – 22.00 kl. 22.00 – 07.00	55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00 kl. 14.00 – 22.00 kl. 22.00 – 07.00	55 dB(A) 45 dB(A) 40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00 kl. 22.00 – 07.00	45 dB(A) 40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

31. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at førnævnte vilkår er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt. Dokumentationen skal ske under forhold, hvor husdyrbrugets er i fuld normal drift.
32. Dokumentationen skal ske i form af resultatet af en støjmåling udført som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984 eller af beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).)
33. Målingerne eller beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

34. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

35. *Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.*
36. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Lys

37. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
38. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 00:00-05:00 slukkes eller sænkes til under 10 lux.

Landskabelige værdier

- ~~39. Placering af den nye gyllebeholder (bygning 20, jf. kort 8) skal ske som det fremgår på kort 8, og som det er beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse.~~
- ~~40. For at reducere totalhøjden af den nye gyllebeholder (bygning 20, jf. kort 8), så skal den graves længst mulig ned i jorden.~~
41. Hvis der på et tidspunkt ønskes etablering af fast overdækning på den nye gyllebeholder, så skal overdækningen være af et materiale i en mørk farve, f.eks. mørkegrå.
42. *Ny gyllebeholder i det åbne landskab (bygning 20, jf. kort 8) skal fjernes når den ikke længere er i drift.*
- ~~43. Læhegnet om mark 157-0 (jf. kort 8) må ikke fjernes, og beplantningen skal vedligeholdes, så det giver en vedvarende, effektiv afskærmning.~~

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

- ~~44. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår som udbringningsarealer på kort 5.~~

Ammoniakfordampning

- ~~45. Udbringning af gylle på græsmarker og ubevoksede arealer, beliggende indenfor 1.000 m bufferzone omkring kvælstoffølsomme områder, skal ske ved nedfældning. Området fremgår af kort 12.~~
46. *Der må på mark nr. 34-0 i en 30 meter bred bræmme langs Tange Bakker ikke udbringes husdyrgødning eller sprøjtes.*

Bilag IV arter

47. *Der må ikke udbringes husdyrgødning i en zone nærmere end 2 m fra de beskyttede vandhuller på og ved mark nr: 16, 36, 24, 38, 64-1 og 154 er, jf. kort 11.*

Generelle vilkår

Egenkontrol

48. *Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagteriafregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på virksomheden kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1).*

Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal for malkekøer, kvier og småkalve ske som et årsgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For tyrekalveproduktionen skal opgørelsen ske ud fra antal producerede dyr pr. år.

- ~~49. I tilfælde af etablering af oplag af kompost i marken, skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag, som skal fremvises ved miljøtilsyn. Registreringen skal ved miljøtilsynets besøg på virksomheden kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om placering af markstakke.~~

Uheld

50. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

51. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse og revurdering

- ~~52. Husdyrbruget skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsen nævnte vilkår inden fristen for udnyttelsen af denne miljøgodkendelse.~~
- ~~53. Godkendelsen bortfalder såfremt det ansøgte projekt ikke er påbegyndt inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.~~
- ~~54. Udvidelse til 492,31 DE skal være gennemført inden 5 år. Er der inden 5 år fra meddelelse af godkendelsen foretaget en mindre udvidelse end planlagt, jf. godkendelsens omfang, bortfalder den del af godkendelsen som ikke er blevet udnyttet.~~
55. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Bilag 2

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y	F3
Hvid stork	Y	F1
Rørhøg	Y	F3
Hedehøg	Y	F1
Sorthovedet måge	Y	

Bramgås		T	
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4
<i>SPA 57 Vadehavet</i>			
Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Mosehornugle	Y		
Blåhals	Y		
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4, F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Havørn		T	
Blå kærhøg		T	
Vandrefalk		T	
Kortnæbbet gås		T	
Grågås		T	
Sandløber		T	F4
Bilag IV-arter:			
Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):			
<i>Dyrearter</i>			
Pattedyr			
Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)			
Hasselmus (Muscardinus avellanarius)			
Birkemus (betulina)			
Odder (Lutra lutra)			
Marsvin (Phocoena phocoena)			
Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)			
Krybdyr			
Læderskildpadde (Dermochelys coriacea)			
Uægte karett (Caretta caretta)"			
Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"			
Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)			
Markfirben (Lacerta agilis)			

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)
Klokkefrø (*Bombina bombina*)
Løgfrø (*Pelobates fuscus*)
Løvfrø (*Hyla arborea*)
Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)
Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter

Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremit*)
Sortplettet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)
Vandranke (*Luronium natans*)
Liden Najade (*Najas flexilis*)
Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
Mygblomst (*Liparis loeselii*)
Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium repens*))

Bilag 3

2 m bræmme omkring vandhul, hvor der ikke må udbringes husdyrgødning (mark 27-0):

2 m bræmme omkring vandhul, hvor der ikke må udbringes husdyrgødning (mark mark 12-0):

Esbjerg
Kommune

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk